

بسمه تعالی

نام خانوادگی	نام سازمان آموزش و پرورش استان	پایه دهم؛ مشترک همه رشته‌ها
نام پدر	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان	تاریخ آزمون: خرداد ۱۴۰۰
شماره دانش آموزی	دبیرستان	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه
	آزمون درس: فارسی (۱)	نام دبیر:

بارم	قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)
۱	۱. معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) داده تنش بر تن ساحل <u>یله</u> رها، آزاد ب) هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم بلند، مرتفع، ارزشمند (۱ مورد) ج) زمانه مرا پتک ترگ تو کرد. کلاه‌خود، اینجا مجاز از سر د) از چهره <u>تکیده‌اش</u> سیه‌روزی می‌بارید. لاغر و باریک اندام
۰/۵	۲. برای واژه مشخص شده بیت زیر در کدام گزینه معادلی وجود دارد؟ « جوقی ای سر برهنه می‌گذشت با سر بی‌مو چو پشت طاس و طشت » الف) بیدل دیوانه‌ای در حال شد ب) یکی گنج ویژه به <u>درویش</u> داد ج) وقت دم آهنگر از پوشید دلق د) زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست پیش دکان یکی بقال شد سراینده را جامه خویش داد احتشام او نشد کم پیش خلق در حق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست
۰/۲۵	۳. املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. کمان را بمالید رستم به چنگ به <u>شست</u> / شصت) اندر آورد تیر خدنگ
۰/۵	۴. در عبارات زیر، دو غلط املائی وجود دارد آنها را پیدا کنید و درست شان را بنویسید. الف) هم فرقت بود وهم وصلت؛ هم <u>مهننت</u> بود، هم شادی. <u>محنت</u> ب) بر حریف مغلوب که تسلیم اختیار کرده، <u>مخزول</u> و نالان استرحام می‌کرد، رحم نیاورد. <u>مخدول</u>
۰/۷۵	۵. در گروه واژگان زیر، سه نادرستی املائی دیده می‌شود؛ آنها را یافته و درستشان را بنویسید. نسیم صبا - اندوه و ترب - بدر و هنین - عنان و سنان - حاذق و ماهر - جزر و مد آب - ضمائم و تألیقات اندوه و ترب / بدر و هنین / ضمائم و تألیقات
۰/۵	۶. در عبارت زیر حذف را یافته و نوع آن را مشخص کنید. نومیدی را در امید بسته دان و امید را در نومیدی [بسته دان]؛ حذف به قرینه لفظی .
۰/۵	۷. مطابق الگوی « اسم + مضاف الیه + مضاف الیه » یک گروه اسمی بنویسید. کتاب تاریخ جهان /
۰/۵	۸. با واژه «تلاش» یک جمله مرکب بسازید. اگر تلاش کنید، موفق می‌شوید. / یا جمله‌های دیگر
۰/۵	۹. کاربرد «را» در کدام گزینه متفاوت است؟ «را» در الف متممی؛ در بقیه مفعولی الف) هدیه‌ها می‌داد هر <u>درویش</u> را ب) کار پاکان را قیاس از خود مگیر ج) کاو چو خود پنداشت صاحب دلق را د) شیشه‌های روغن گل را بریخت
۰/۵	۱۰. نهاد و گزاره مصراع مقابل را مشخص کنید. « تجلی هستی است جان کندن من » نهاد: جان کندن من / گزاره: تجلی هستی است.

۰/۵	۱۱. کدام یک از ترکیب‌های زیر وصفی و کدامیک اضافی است؟ الف) سرور آزادگان: اضافی ب) برترین حماسه: وصفی
۰/۵	۱۲. در جمله مقابل نقش دستوری واژه مشخص شده را بنویسید. « <u>ناتانائیل</u> ، من به تو شور و شوقی خواهم آموخت.» به ترتیب: منادا / مفعول
۱	۱۳. در ابیات زیر ضمائر متصل را بیابید و نقش دستوری آن را مشخص کنید. الف) هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد / خدایش در همه حال از بلا نگه دارد «ش»: مفعول (خدا او را ...) ب) مخور طعمه جز خسروانی خورش / که جان یابدت زان خورش پرورش «ت»: مضاف الیه (جانت ...)
قلمرو فکری (۸/۵ نمره)	
۰/۵	۱۴. موارد زیر را به نثر روان برگردانید. الف) نیکوخوا بهتر هزاربار از نیکورو. انسان خوش اخلاق بسیار بهتر از انسان زیبارو است. ب) اسب از پهلو اسبی خود را به کمال نشان می‌داد. نقاشی کردن اسب از پهلو تناسب اندامش را بهتر نشان می‌دهد. ج) تا با خاک انس نگیری، راهی به مراتب قرب نداری. تا زمانی که متواضع و فروتن نباشی نمی‌توانی به خدا نزدیک شوی د). سپر بینداخت و از میدان بگریخت؛ لیکن خروس غالب حرکتی کرد نه مناسب حال درویشان. تسلیم شد و فرار کرد؛ اما خروس پیروز حرکتی ناجوانمردانه انجام داد. ه) تو را «جنوب» نامیدم / ای که ردای حسین را بر دوش / و خورشید کربلا را در بر داری. من تو را جنوب (لبنان) نامیدم / ای سرزمینی (مردمی) که ادامه دهنده آرمان‌های امام حسین (ع) هستی / و عشق امام حسین (ع) را که خورشید کربلا است، در سینه داری
۰/۷۵	و) ریش بر می‌کند و می‌گفت: «ای دریغ کافتاب نعمتم شد زیر میغ» از روی ناراحتی موهای صورتش را می‌کند و می‌گفت: افسوس که نعمتم را از دست دادم.
۰/۷۵	ز) به پیش سپاه اندر آمد چو گرد مانند گرد و غبار، به سرعت، به پیش سپاه دشمن آمد و مثل تندری خروشان، فریاد بلندی کشید.
۰/۷۵	۱۵. مفهوم کدام بیت به حدیث « <u>الدَّهْرُ يَوْمَانِ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ</u> » نزدیک‌تر است؟ الف) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن تأثیر اختران شما نیز بگذرد ب) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد. ج) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم تا سختی کمان شما نیز بگذرد د) ای تورمه سپرده به چوپان گرگ‌طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد
۰/۵	۱۶. مفهوم بیت زیر چیست؟ اوضاع همیشه به یک حال نمی‌ماند. دوران روزگار به ما بگذرد بسی گاهی شود بهار دگر که خزان شود.
۰/۵	۱۷. در جمله زیر، نویسنده بر کدام ویژگی‌های اخلاقی تأکید می‌کند؟ «اثر غم و شادی پیش مردمان، بر خود پیدا مکن»، خویشتندار بودن / صبر و شکیبایی
۰/۵	۱۸. بیت زیر به چه مفهومی اشاره دارد؟ یگانه پرستی « جز از جام توحید هرگز ننوشم زنی گر به تیغ ستم گردن من »
۰/۵	۱۹. کدام بیت بر «تقدیرگرایی» تأکید دارد؟ الف) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست به غیر مصلحتش رهبری کند ایام ب) چه وجود نقش دیوار و چه آدمی که با او سخنی ز عشق گویند و در او اثر نباشد

۰/۵	۲۰. مفهوم مشترک دو بیت زیر چیست؟ شباهت ظاهری پدیده‌ها دلیل بر ارزش یکسان آنها نیست/ از مقایسه بر اساس ظاهر باید پرهیز کرد الف) هر دو نی خوردند از یک آب‌خورد ب) هر دو گون آهو گیا خوردند و آب این یکی خالی و آن پر از شکر زین یکی سرگین شد و زان مشک ناب
۰/۵	۲۱. در سروده: «ای سرزمینی کز خاکت / خوشه‌های گندم می‌روید / و پیامبران برمی‌خیزند.» الف) کدام سرزمین مورد خطاب است؟ لبنان (جنوب لبنان) ب) مقصود شاعر از مصراعهای دوم و سوم چیست؟ سرزمین لبنان مقدس، حاصلخیز و پربرکت (پرورش دهنده نسل مبارزان) است.
۰/۵	۲۲. جمله «ای کاش عظمت در نگاه تو باشد.» را با سروده زیر از سهراب سپهری مقایسه کنید. «چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید.» در هر دو عبارت بر اصلاح نگرش و تغییر بینش تأکید شده است؛ اینکه انسان باید از ظاهربینی و روزمرگی پرهیز کند تا بتواند زیبایی و عظمت پدیده‌های خلقت خداوندی را درک کند.
قلمرو ادبی (۴ نمره)	
۰/۵	۲۳. در عبارت زیر کدام آرایه ادبی وجود ندارد؟ «آسمان را دیده‌ام که در انتظار سپیده‌دم می‌لرزید. ستاره‌ها یک یک، رنگ می‌باختند. چمنزارها غرق در شبنم بودند.» الف) تشخیص ب) کنایه ج) مراعات نظیر د) تشبیه
۰/۵	۲۴. کدام بیت آرایه ادبی اغراق ندارد؟ الف) یکی تیر زد بر بر اسپ اوی ب) نماز ایچ با روی خورشید رنگ ج) خروش سواران و اسپان ز دشت د) به گرز گران دست برد اشکبوس که اسپ اندر آمد ز بالا به روی به جوش آمده خاک بر کوه و سنگ ز بهرام و کیوان همی‌برگذشت. زمین آهنین شد سپهر آبنوس
۰/۵	۲۵. دو مورد زیر چه آرایه ادبی مشترکی دارند؟ حسن تعلیل الف) درختان را دوست می‌دارم که به احترام تو قیام کرده‌اند. ب) چو سرو از راستی برزد علم را ندید اندر جهان تاراج غم را
۰/۵	۲۶. در بیت «لیک چنان خیره و خاموش ماند / کز همه شیرین سخنی گوش ماند» شاعر از چه آرایه‌ای بهره گرفته است؟ (یک مورد کافی است) حس آمیزی (شیرین سخنی)
۰/۵	۲۷. در بیت زیر واژه مشخص شده مجاز از چیست؟ مجاز از میهن (سرزمین / وطن ...) به خون گر کشی خاک من، دشمن من بجوشد گل اندر گل از گلشن من
۰/۵	۲۸. مفهوم کنایه‌های زیر را بنویسید. الف) مرد میدان بودن: توانایی انجام کاری را داشتن ب) عنان پیچیدن: برگشتن / اسب را برگردانیدن
۱	۲۹. نویسنده هر یک از آثار زیر چه کسی است؟ الف) شاهنامه: حکیم فردوسی ب) مائده‌های زمینی: آندره ژید موفق باشید. ساسانی
۲۰	جمع نمره

نام و نام خانوادگی:	«به نام خداوند جان و خرد»	خرداد ماه ۱۳۹۹	آزمون درس فارسی (۱)
ساعت شروع: ۸ صبح	آموزش و پرورش استان خوزستان	پایه و رشته: دهم - کلیه رشته‌ها	
مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	شهرستان باغملک	آزمون در ۴ صفحه و ۴۱ سؤال طراحی شد.	
تاریخ آزمون: ۱۳۹۹/۳/۲۰	طراح سؤال: الماسی		

ردیف	سؤالات	نمره
الف	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	معنی واژه‌های مشخص شده، در عبارت‌ها و شعر زیر را بنویسید. الف) هر که داد از خویشتن بدهد، از داور <u>مستغنی</u> باشد. ب) بچه‌ها، همان بچه‌های <u>بی تکلف</u> ، متواضع و ساده‌ای هستند که همیشه در مسجد می‌بینی. ج) کشانی بدو گفت بی <u>بارگی</u> دهی سر به کشتن به یکبارگی	۷۵/.
۲	معادل معنایی واژه‌های نوشته شده در کمانک را با توجه به ابیات داده شده بنویسید. الف) نه تسلیم و سازش، نه تکریم و خواهش بنازد به نیرنگ تو توسن من (اسب سرکش:) ب) جولقی‌ای سر برهنه می‌گذشت با سر بی‌مو چو پشت طاس و طشت (پشمینه‌پوش:)	۵/.
۳	معنای درست کلمات « کام ، ورطه ، عنود » به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ الف) نیت، مهلکه، خوش خلق ☐ ب) آرزو، گودال، بدخواه ☐ ج) تلخی، گرفتاری، دشمن ☐ د) قصد، رهایی، ستیزه‌کار ☐	۲۵/.
۴	در موارد زیر املا درست واژه‌ها را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) یک روز خسرو بر خلاف عادت (معلوف - مألوف) یک کیف حلبی به مدرسه آورد. ب) ما را به راه دریا گسیل کرد؛ چنان که در کرامت و (فراغ - فراق) به پارس رسیدیم. ج) رها شد ز بند (ذره - زره) موی اوی درفشان چو خورشید شد، روی اوی	۷۵/.
۵	در هر یک از موارد زیر، یک نادرستی املا ی وجود دارد؛ آن را بیابید و شکل درست آن را بنویسید. الف) روستایی که با «سدر»ش، با سینه‌اش / از شرافت خاک و انسان بودن دفاع کرد ب) و فلق، محرابی / که تو در آن / نماز صبح شهادت گذارده‌ای ج) دست معلم از <u>وَقَب</u> حیوان روان شد؛ دو گوش را بالا برد و از یال و قارب به زیر آمد.	۷۵/.
۶	در بیت زیر یک «متمم» همراه با « دو حرف اضافه » به کار رفته است. مشخص کنید و بنویسید. «کمان به زه را به بازو فگند به بند کمر بر، بزد تیر چند» حرف اضافه اول: متمم: حرف اضافه دوم:	۷۵/.
۷	در جمله زیر، کدام قسمت حذف شده است؟ نوع حذف آن را بنویسید. * نه هر که به قامت مهتر، به قیمت بهتر.	۵/.
۸	در کدام گزینه، نقش دستوری «ضمیر پیوسته» مشخص شده با نقش دستوری ضمیر « ش » در مصراع « خداش در همه حال از بلا ننگه دارد»، همسان است؟ الف) <u>حَسَنَت</u> به اتفاق ملاحظ جهان گرفت ☐ ب) ای صبح‌دم، بین که کجا می‌فرستم ☐ ج) <u>چو گفتمش</u> که دلم را نگاه دار چه گفت؟ ☐ د) <u>گفتم</u> که بوی زلفت گمراه عالم کرد ☐	۲۵/.
۹	کدام یک از گزینه‌های زیر « ترکیب اضافی » نیست؟ الف) ☐ آهوی دشت ☐ (ب) میز کلاس ☐ (ج) خط خوانا ☐ (د) ماهی دریا	۲۵/.
۱۰	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. - ناتانائیل، آسمان را دیدم که در انتظار سپیده‌دم می‌لرزید. ستاره‌ها یک‌یک، رنگ می‌باختند.	۷۵/.

نام و نام خانوادگی:	«به نام خداوند جان و خرد»	خرداد ماه ۱۳۹۹	آزمون درس فارسی (۱)
ساعت شروع: ۸ صبح	آموزش و پرورش استان خوزستان	پایه و رشته: دهم - کلیه رشته‌ها	
مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	شهرستان باغملک	آزمون در ۴ صفحه و ۴۱ سؤال طراحی شد.	
تاریخ آزمون: ۱۳۹۹/۳/۲۰	طراح سؤال: الماسی		

۱۱	برای هر یک از واژه‌های زیر یک «هم‌آوا» بنویسید. الف) مغلوب: (ب) غذا:	۰.۵										
۱۲	کلمه «را» در هر یک از مصراع‌های زیر، چه کاربردی دارد؟ هدیه‌ها می‌داد هر درویش را / تا بیابد نطق مرغ خویش را	۰.۵										
۱۳	در عبارت زیر یک «جمله پیرو یا وابسته» مشخص کنید. بامداد در خانقاه، تخت بنهادند. مردم می‌آمدند و می‌نشستند. چون شیخ بیرون آمد، مَقریان قرآن برخواندند و مردم بسیار در آمدند.	۰.۵										
ب قلمرو ادبی (۵ نمره)												
شعر حفظ:												
۱۴	مصراع زیر، از شعر «همای رحمت» اثر استاد «شهریار» می‌باشد؛ آن را تکمیل کنید: بروای گدای مسکین در خانه علی زن	۰.۵										
۱۵	ابیات زیر، از شعر «دلیران و مردان ایران زمین» است. آنها را کامل کنید: الف) چو هنگامه آزمون تازه شد	۰.۵										
	ب) کز آن خیره شد دیده روزگار	۰.۵										
۱۶	در اشعار زیر، کدام یک از واژه‌های مشخص شده، <u>استعاره</u> به شمار می‌آید؟ الف) ای مسافر دیرین بر روی خار و درد / ای چون ستاره، فروزان! ب) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار، کاروان شما نیز بگذرد	۰.۲۵										
۱۷	هر یک از اشعار گروه «الف» با کدام آرایه گروه «ب» ارتباط دارد؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافه است.)	۰.۷۵										
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;">گروه «الف»</th> <th style="width: 70%;">گروه «ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) ز گرز تو خورشید گریان شود</td> <td>الف) حس آمیزی</td> </tr> <tr> <td>۲) زینهار از قرین بد، زنهار</td> <td>ب) سجع</td> </tr> <tr> <td>۳) تیرگی می‌آید / دشت می‌گیرد آرام / قصه رنگی روز / می‌رود رو به تمام /</td> <td>ج) اغراق</td> </tr> <tr> <td></td> <td>د) تضمین</td> </tr> </tbody> </table>			گروه «الف»	گروه «ب»	۱) ز گرز تو خورشید گریان شود	الف) حس آمیزی	۲) زینهار از قرین بد، زنهار	ب) سجع	۳) تیرگی می‌آید / دشت می‌گیرد آرام / قصه رنگی روز / می‌رود رو به تمام /	ج) اغراق		د) تضمین
گروه «الف»	گروه «ب»											
۱) ز گرز تو خورشید گریان شود	الف) حس آمیزی											
۲) زینهار از قرین بد، زنهار	ب) سجع											
۳) تیرگی می‌آید / دشت می‌گیرد آرام / قصه رنگی روز / می‌رود رو به تمام /	ج) اغراق											
	د) تضمین											
۱۸	«مَثَل» به کار رفته در بیت زیر، در چه موقعی به کار می‌رود؟ (فقط کاربرد آن را بنویسید). * نباشی بس ایمن به بازوی خویش / «خورد گاو نادان ز پهلوی خویش»	۰.۲۵										
۱۹	در کدام یک از گزینه‌های زیر، از شیوه بلاغی استفاده نشده است؟ الف) تجلی هستی است جان کندن من ☐ ب) بروای گدای مسکین در خانه علی زن ☐ ج) تا عهد تو در بستم، عهد همه بشکستم ☐ د) پیوشید درع سواران جنگ ☐	۰.۲۵										
۲۰	«جناس ناهمسان» و «ایهام» را در بیت زیر، مشخص کنید. (کدام واژه‌ها جناس دارند و کدام واژه ایهام؟) «دید پر روغن دکان و جامه چرب / بر سرش زد گشت طوطی گل ز ضرب» الف) جناس: ب) ایهام:	۰.۷۵										

نام و نام خانوادگی:	«به نام خداوند جان و خرد»	خرداد ماه ۱۳۹۹	آزمون درس فارسی (۱)
ساعت شروع: ۸ صبح	آموزش و پرورش استان خوزستان	پایه و رشته: دهم - کلیه رشته‌ها	
مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	شهرستان باغملک	آزمون در ۴ صفحه و ۴۱ سؤال طراحی شد.	
تاریخ آزمون: ۱۳۹۹/۳/۲۰	طراح سؤال: الماسی		

۲۱	در عبارت زیر، نویسنده از کدام یک از شیوه‌های طنزنویسی برای جذاب‌تر کردن نوشته خود استفاده کرده است؟ باری، خسرو انشای ارتجالی خود را چنین آغاز کرد: «دی که از دبستان به سرای می‌شدم، در گنج خلوتی از برزن، دو خروس را دیدم که بال و پر افراشته، درهم آمیخته و گرد برانگیخته‌اند... یکی از خروسان، ضربتی چند بر دیده حریف نواخت به صدمتی که «جهان تیره شد پیش آن نامدار.»
۲۲	هر یک از آثار زیر متعلق به کدام شاعر یا نویسنده است؟ الف) مائده‌های زمینی: (ب) قابوس‌نامه: (ج) مثنوی معنوی:
۲۳	کدام یک از آثار زیر، سروده «سید علی موسوی گرمارودی» است؟ الف) سمفونی پنجم جنوب ☐ (ب) گوشواره عرش ☐ (ج) من زنده‌ام ☐ (د) اتاق آبی ☐
ج	قلمرو فکری (۸ نمره)
۲۴	مفهوم شعر زیر را بنویسید. چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می‌افتد
۲۵	مفهوم کلی ابیات زیر را بنویسید. بیت الف) جز از جام توحید هرگز نوشم ب) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست مفهوم
۲۶	شاعر در بیت زیر، آدمی را از چه چیزی بر حذر می‌دارد؟ «چون بسی ابلیس آدم‌روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست»
۲۷	در ابیات زیر، مفاهیم قسمت‌های مشخص شده را بنویسید. الف) خروشید: کای مرد رزم آزمای ب) کمان را به زه کرد و بگشاد بر هم‌آوردت آمد، مشو باز جای بُید مرغ را پیش تیرش گذر
۲۸	بیت «آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام الف) الدهرُ یومان یومَ لکَ و یومَ علیک ☐ ج) لا تُدرکهُ الابصار وَ هُوَ یَدْرِکُ الابصار ☐ ب) کُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ☐ د) الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ ☐
۲۹	با توجه به ابیات زیر به پرسش‌های مطرح شده، پاسخ دهید: «به آورد با او بسنده نبود سپهبد عنان ازدها را سپرد چو آمد خروشان به تنگ اندرش الف) بیت اول بر چه مفهومی تکیه دارد؟ ب) در بیت دوم، منظور از «سپهبد»، «گژدهم» است. الف) درست ☐ (ب) نادرست ☐ ج) با توجه به بیت سوم و بر اساس جریان داستان، چه کسی «خود» را از سر گرد آفرید برداشته است؟
۳۰	بیت «دوران روزگار به ما بگذرد بسی // گاهی شود بهار و دگر گه خزان شود» با کدام جمله، ارتباط معنایی دارد؟ الف) دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند. ☐ ب) تا مردم بدانند که به شدتی که از روزگار پیش آید، نباید نالید. ☐

نام و نام خانوادگی:	«به نام خداوند جان و خرد»	خرداد ماه ۱۳۹۹	آزمون درس فارسی (۱)
مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	آموزش و پرورش استان خوزستان	پایه و رشته: دهم - کلیه رشته‌ها	
تاریخ آزمون: ۱۳۹۹/۳/۲۰	شهرستان باغملک	آزمون در ۴ صفحه و ۴۱ سؤال طراحی شد.	

۰.۵	جمله «ای کاش عظمت در نگاه تو باشد»، را با این سروده «سهراب سپهری» مقایسه کنید. ** چشم‌ها را باید شُست، جور دیگر باید دید.	۳۱
۰.۵	با توجه به ابیات زیر از داستان «طوطی و بقال»، شاعر، علت گمراهی مردم دنیا را در چه چیزی می‌داند؟ از قیاسش خنده آمد خلق را کو چو خود پنداشت صاحب‌دلق را جمله عالم زین سبب گمراه شد کم کسی ز ابدال حق، آگاه شد	۳۲
۰.۲۵	بیت «بزد بر بر و سینه اشکبوس سپهر آن زمان، دست او داد بوس»، بیانگر ویژگی حماسه است.	۳۳
جملات و ابیات زیر را به نثر روان برگردانید.		
۰.۲۵	معلم گوزن را رعنا رقم می‌زد.	۳۴
۰.۵	سرتیپ هم رهاوردی باب دندان، نصیبش شده بود.	۳۵
۰.۵	خاک، مظهر فقر مخلوق در برابر غنای خالق است.	۳۶
۰.۵	بدان کوش که به هر محالی، از حال و نهاد خویش بنگردی.	۳۷
۰.۵	در بُن این پرده نیلوفری کیست کند با چو منی همسری؟	۳۸
۰.۵	بشد تیز زهام با خود و گبر همی گرد رزم اندر آمد به ابر	۳۹
۰.۵	کار پاکان را قیاس از خود مگیر گر چه مانند در نبشتن شیر و شیر	۴۰
۰.۷۵	فرود آمد از دژ به کردار شیر کمر بر میان، بادپایی به زیر	۴۱

حتی يك چراغ، عمیق‌ترین ظلمت را از هم می‌پاشد!

(مهاتما گاندی)

ایران توشه

توشه ای برای موفقیت

نام و نام خانوادگی:	«به نام خداوند جان و خرد»	خرداد ماه ۱۳۹۹	آزمون درس فارسی (۱)
ساعت شروع: ۸ صبح	آموزش و پرورش استان خوزستان	پایه و رشته: دهم - کلیه رشته‌ها	
مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	شهرستان باغملک	آزمون در ۴ صفحه و ۴۱ سؤال طراحی شد.	
تاریخ آزمون: ۱۳۹۹/۳/۲۰	طراح سؤال: الماسی		

ردیف	(کلیه)
	الف قلمرو زبانی (۷ نمره)
۱	الف) بی‌نیاز (./۲۵) ب) بی‌ریا، صمیمی (./۲۵) ج) اسب (./۲۵)
۲	الف) توسن (./۲۵) ب) جولقی (./۲۵)
۳	ب) آرزو، گودال، بدخواه (./۲۵)
۴	الف) مألوف (./۲۵) ب) فراغ (./۲۵) ج) زره (./۲۵)
۵	الف) سدر = صدر (./۲۵) ب) گذارده‌ای = گزارده‌ای (./۲۵) ج) قارب = غارب (./۲۵)
۶	حرف اضافه اول: به (./۲۵) متمم: بندگمر (./۲۵) حرف اضافه دوم: بر (./۲۵)
۷	فعل «است» حذف شده است. (./۲۵) حذف به قرینه معنایی. (./۲۵)
۸	ب) ای صبح‌دم، بین که کجا می‌فرستمت (./۲۵)
۹	ج) خط خوانا (./۲۵)
۱۰	ناتانائیل: منادا (./۲۵) ستاره‌ها: نهاد (./۲۵) رنگ: مفعول (./۲۵)
۱۱	الف) مغلوب: مقلوب (./۲۵) ب) غذا: قضا (./۲۵)
۱۲	«را» در مصراع اول: حرف اضافه است [به معنی «به»]. (./۲۵) در مصراع دوم نشانه مفعول است. (./۲۵)
۱۳	چون شیخ بیرون آمد (./۵)
	ب قلمرو ادبی (۵ نمره)
۱۴	که نگین پادشاهی دهد از گرم گدا را (./۵)
۱۵	الف) دگر باره ایران پر آوازه شد (./۵) ب) دگر ره، چنان شد هنر آشکار (./۵)
۱۶	ب) کاروانسرای (./۲۵)
۱۷	۱) (ج) اغراق (./۲۵) ۲) (د) تضمین (./۲۵) ۳) (الف) حس آمیزی (./۲۵)
۱۸	هنگامی به کار می‌رود که هنر و توانایی فرد باعث آزار و یا نابودی او گردد. (./۲۵)
۱۹	ج) تا عهد تو در بستم، عهد همه بشکستم (./۲۵)
۲۰	الف) جناس: چرب (./۲۵) ضرب (./۲۵) ب) ایهام: گل (./۲۵)
۲۱	نقیضه پردازی یا تقلید از آثار ادبی (./۲۵)

نام و نام خانوادگی:	«به نام خداوند جان و خرد»	خرداد ماه ۱۳۹۹	آزمون درس فارسی (۱)
ساعت شروع: ۸ صبح	آموزش و پرورش استان خوزستان	پایه و رشته: دهم - کلیه رشته‌ها	
مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	شهرستان باغملک	آزمون در ۴ صفحه و ۴۱ سؤال طراحی شد.	
تاریخ آزمون: ۱۳۹۹/۳/۲۰	طراح سؤال: الماسی		

۲۲	الف) آندره ژید (./۲۵)	ب) عنصرالمعالی کیکاووس (./۲۵)	ج) مولوی یا مولانا (./۲۵)
۲۳	ب) گوشواره عرش (./۲۵)		
ج قلمرو فکری (۸ نمره)			
۲۴	ناتوانی عقل از درک عظمت امام حسین ^(ع) (./۲۵)		
۲۵	الف) یگانه پرستی (./۲۵)	ب) راز نگهداری معشوق (./۲۵)	
۲۶	نباید با هر کسی دوست شد // یا نباید فریب ظاهر افراد را خورد. (./۲۵)		
۲۷	الف) از جای تکان نخور یا فرار نکن! (./۲۵)	ب) مهارت در تیراندازی (./۲۵)	
۲۸	ب) کُل نفسِ ذائقه الموت (./۲۵)		
۲۹	الف) گرد آفرید توان رویارویی با سهراب را نداشت. (./۲۵)	ب) نادرست (./۲۵)	ج) سهراب (./۲۵)
۳۰	ب) تا مردم بدانند که به شدتی که از روزگار پیش آید، نباید نالید. (./۲۵)		
۳۱	انسان باید از نگاه‌های سطحی به پدیده‌ها پرهیز کند (./۲۵) و نوع نگرش خود به جهان اطراف را عوض کند. (./۲۵)		
۳۲	مقایسه‌های نادرست، باعث گمراهی انسان‌ها می‌شود. (./۵)		
۳۳	بیانگر ویژگی قهرمانی حماسه (./۲۵)		
معنی شعر و نثر:			
۳۴	معلم گوزن را زیبا نقاشی می‌کرد. (./۲۵)		
۳۵	سرتیپ هم سوغاتی (./۲۵) مطابق میلش به دست آورده بود. (./۲۵)		
۳۶	خاک، نشان نیاز انسان (./۲۵) در برابر بی‌نیازی آفریدگار است. (./۲۵)		
۳۷	تلاش کن تا با هر اندیشه نادرستی (./۲۵) از اصل و ذات خود دور نشوی. (./۲۵)		
۳۸	در زیر این آسمان لاجوردی (./۲۵) چه کسی می‌تواند با من برابری کند. (./۲۵)		
۳۹	رُهام با کلاه و لباس جنگی به سرعت رفت (./۲۵) به گونه‌ای که گرد و خاک میدان نبرد، به آسمان بلند شد. (./۲۵)		
۴۰	کار انسان‌های پاک و خدانشناس را با کار خود مقایسه نکن! (./۲۵) زیرا تفاوت‌های بسیاری بین آنها وجود دارد. (./۲۵)		
۴۱	[گرد آفرید] همانند شیری شجاع از قلعه پایین آمد (./۲۵)؛ در حالی که کمربندی بر کمر (./۲۵) و اسب تیزرویی، در زیر پا داشت. (./۲۵)		

نام: نام خانوادگی: نام پدر: نام دبیر: خانم تیموری	اداره کل آموزش و پرورش استان لرستان سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان لرستان سال ۱۴۰۰ سال «تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها»	دبیرستان استعدادهای درخشان سال تحصیلی ۱۴۰۰ سری: صبح شماره کلاس: ۱۰۱	امتحان درس: فارسی ۱ تاریخ آزمون: خردادماه ۱۴۰۰ مدت زمان آزمون: ۷۰ دقیقه نمره آزمون: بارم: ۲۰ نمره
--	---	---	---	--

هرکس که با کتاب با آرامش یابد، راحتی و آسایش از او سلب نمی‌گردد. «امام علی (ع)»

بارم	❖ الف) قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)	ردیف
------	-------------------------------	------

۱/۵	<p>۱) معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (۱)</p> <p>الف) کم کسی ز ابدال حق، آگاه شد. پ) زمانه مرا پتک ترگ تو کرد.</p> <p>پاسخ: الف: مردان کامل و اولیای خداوند * * ب: فریاد زدن و ناله کردن</p> <p>پ: کلاه خُود، کلاه جنگی آهنین * * ت: هر فرورفتگی اندام مانند گودی چشم</p> <p>۲) کدام واژه معادل معنایی واژه (ابر) است؟ (۰/۲۵)</p> <p>الف: سندروس ب: خور پ: خدنگ ت: میغ</p> <p>پاسخ: ت) میغ</p> <p>۳) برای واژه مشخص شده بیت زیر در کدام گزینه معادل معنایی وجود دارد؟ (۰/۲۵)</p> <p>«جولقی‌ای سر برهنه می‌گذشت // با سر بی‌مو چو پشت طاس و طشت»</p> <p>الف) بیدل دیوانه‌ای در حال شد // پیش دکان یکی بقال شد ب) یکی گنج ویژه به درویش داد // سراینده را جامه خویش داد پ) وقت دم آهنگر ار پوشید دلق // احتشام او نشد کم پیش خلق ت) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست // در حق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست</p> <p>پاسخ: ب) درویش</p>	معنی واژه (۱/۵)
-----	--	-----------------------

۱/۵	<p>۴) املاي درست را از داخل پراکنز انتخاب کنید. (۰/۷۵)</p> <p>الف) لیکن خروس (غالب / قالب) حرکتی کرد نه مناسب حال درویشان : غالب</p> <p>ب) بر دکان بنشست (فارغ / فارق) ، خواجه وش. فارغ</p> <p>پ) فلق، محرابی که تو در آن نماز صبح شهادت (گزارده‌ای / گذارده‌ای) گزارده‌ای</p> <p>۵) در ترکیبات زیر، چند اشتباه املایی وجود دارد؟ املاي درست آن‌ها را بنویسید. (۰/۵)</p>	املاي واژه (۱/۵)
-----	---	------------------------

	<p>(سوله و ساختمان فلزی - تقریر و بیان - مولع و حریص - سنان و سرنیزه - اشباح و هماندها - غرض و دین - زبون و خوار - مستغنی و بی‌نیاز). اشباه - قرض</p> <p>۶) اشتباه املایی را در عبارت زیر بیابید و درست آن را بنویسید. (۰/۲۵)</p> <p>« دلاک و غیم درآمدند و خدمت کردند و هر که در مسلخ گرمابه بود، همه بر پای خاسته بودند.»: (قیم)</p>	
۰/۵	<p>۷) با توجه به ابیات زیر، به سوال ها پاسخ دهید.</p> <p>۱) دمی آب خوردن پس از بدسگال / به از عمر هفتاد و هشتاد سال</p> <p>۲) منت خدای عزوجل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت.</p> <p>الف) نوع حذف (لفظی - معنوی) موارد فوق را مشخص کنید. (ب) نوع «واو» (ربط - عطف) را مشخص نمایید.</p> <p>پاسخ: الف: بعد از "به" [حذف فعل "است"]به قرینه معنوی / ۲: حذف فعل "است" بعد از (نعمت) به قرینه لفظی</p> <p>(ب) نوع «واو» در گزینه (۱) عطف و در گزینه (۲) ربط یا پیوند</p>	
۰/۲۵	<p>۸) در کدام گزینه، روابط معنایی بین واژه‌ها، درست ذکر نشده است؟</p> <p>الف) فراموشی و نسیان: مترادف (ب) درخت و خدنگ: تضمّن (پ) دیرع و خود: مترادف (ت) فراز و فرود: تضاد</p> <p>پاسخ: (پ) رابطه تناسب دارند.</p>	
۰/۵	<p>۹) نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) <u>ناتائیل</u> با تو از انتظار سخن خواهم گفت. (منادا) (ب) تنم گر بسوزی به تیرم بدوزی (مرا: مفعول)</p>	
۰/۵	<p>۱۰) بیت‌های زیر را از نظر ساده و غیر ساده بودن جمله بررسی کنید. دلیل خود را ذکر کنید.</p> <p>الف) چون شیر به خود سپه شکن باش / فرزند خصال خویشتن باش</p> <p>ب) جز از جام توحید، هرگز نوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من</p> <p>پاسخ: الف: جمله ساده (چون هر دو جمله مستقل هستند و مابین جملات، حرف "ربط وابسته‌ساز" وجود ندارد؛ واژه «چون» به معنای (مانند) است و حرف ربط وابسته‌ساز نیست؛ بلکه حرف اضافه است)</p> <p>ب: جمله غیرساده یا مرکب است؛ "گر": حرف ربط وابسته‌ساز است. مصرع اول، جمله هسته یا پایه است، مصرع دوم، جمله وابسته یا پیرو است.</p>	دستور (۴/۵)
۰/۵	<p>۱۱) در گزینه‌های زیر، واژه‌هایی که امروزه دچار تحول نوشتاری (ابدال) شده‌اند، را بیابید.</p> <p>۱) نماند ایچ با روی خورشید، رنگ / به جوش آمده خاک، بر کوه و سنگ (ایچ : هیچ)</p>	

۲) چو یعقوبم از دیده گردد سپید / نبرم ز دیدار یوسف امید (سپید: سفید)

۰/۲۵

۱۲) نقش دستوری «موصوفها» در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟

«دو چشم مست تو کز خواب صبح برخیزند // هزار فتنه به هر گوشه‌ای برانگیزند»

الف) نهاد، مسند، متمم (ب) مسند، مفعول، نهاد (پ) نهاد، مفعول، متمم (ت) مفعول، مسند، نهاد

پاسخ: گزینه (پ) درست است.

۰/۲۵

۱۳) کدام یک از موارد زیر، ممال نیست؟ الف) رکیب ب) مزیح پ) نهیب ت) سلیح

پاسخ: گزینه (پ) درست است.

۰/۵

۱۴) مصرع زیر را از شیوه بلاغی به شیوه عادی برگردانید. «که رهام را جام باده است جفت»

شیوه عادی: جام باده، جفت رهام است.

۰/۲۵

۱۵) معادل معنایی و "هم‌آوای" واژه داخل پرانتز را بنویسید؟

کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید (قضا) همی بردش تا به سوی دانه و دام

پاسخ: قضا: تقدیر و سرنوشت؛ «هم‌آوای» آن: غزا: جنگ و نبرد / غذا: خوردنی

۰/۲۵

۱۶) جدول زیر را کامل نمایید. (با حفظ شخص و شمار)

مضارع مستمر	ساخت منفی	فعل
داریم می‌خوانیم	نمی‌خوانیم	می‌خوانیم

۰/۲۵

۱۷) در کدام گزینه، واژه دو تلفظی یافت نمی‌شود؟

الف) به نام **کردگار** هفت افلاک (ب) یعقوب خود، او را به **صبر آموزگار** بود

پ) آرامش دو گیتی تفسیر این دو حرف است (ت) **روزگار** است این که گه عزت دهد گه خوار دارد

پاسخ: گزینه (پ) است؛ مابقی کلمات دو تلفظی (کردگار - آموزگار - روزگار) هستند.

۰/۲۵

۱۸) در کدام گزینه با توجه به ویژگی سبکی «دو حرف اضافه برای یک متمم» متمم وسط دو تا حرف اضافه قرار

نگرفته است؟ پاسخ: گزینه (پ)

الف: به سهراب بر تیرباران گرفت ب: زدش بر زمین بر به کردار شیر

پ: تهمتن بر آشت و با توس گفت ت: بگیر و به گیسوی او بر بدوز

دستور
(۴/۵)

۱۹) نهاد و گزاره بیت را در جدول مشخص کنید. «من ایرانیم، آرمانم شهادت/تجلی هستی است، جان کندن من»

نهاد	گزاره
من	ایرانیم
آرمانم	شهادت [است]
جان کندن من	تجلی هستی است

❖ (ب) قلمرو ادبی (۴ نمره)

۲۰) در بیت: «یکی تیر زد بر بر اسب اوی / که اسب اندر آمد ز بالا به روی» یک جناس همسان و یک جناس ناهمسان را ذکر کنید. الف) جناس همسان (تام): «بر» اول حرف اضافه / «بر» دوم: سینه (ب) جناس ناهمسان (ناقص): (اوی - روی)

۲۱) در کدام بیت، هر دو آرایه (اغراق و مجاز) وجود دارد؟
الف: بشد تیز رهام با خود و گبر / همی گرد رزم اندر آمد به ابر
ب: به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد، سپهر آبنوس
پاسخ: گزینه الف: علاوه بر اغراق، واژه «ابر» مجاز از آسمان است.

۲۲) در گروه «الف» کدام یک از آرایه های گروه «ب» وجود دارد؟ (در گروه «ب» یک آرایه اضافه است).

الف	ب
الف) ابر و مه و باد و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری ب) می گفت: «الها! صد هزار مرتبه شکر»، که «شکر نعمت، نعمتت افزون کند» پ) شود کوه آهن چو دریای آب / اگر بشنود نام افراسیاب ت) هر خسی از رنگ گفتاری بدین ره کی رسد؟ / درد باید پرده سوز و مرد باید گام زن	تضمین (ب) ایهام (-) اغراق (پ) حس آمیزی (ت) مراعات نظیر (الف)

۲۳) معنی عبارات کنایی زیر را بنویسید.
الف) عنان را بیچید گرد آفرید: (.....) (روی برگرداندن، برگشتن)
ب) خسرو در ریاضی، «کمیتش لنگ بود»: (.....) (ضعیف و ناتوان بودن)

قلمرو
ادبی
(۴)

۰/۲۵	<p>۲۴) بارزترین آرایه ادبی مشترک ابیات زیر را بیان کنید.</p> <p>الف: رسم بدعه‌دی ایام چو دید ابر بهار / گریه‌اش بر سمن و سنبل و نسرين آمد ب) بيد مجنون در تمام عمر، سر بالا نکرد / حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی</p> <p>پاسخ: آرایه‌ی "حسن تعلیل"</p>
۰/۲۵	<p>۲۵) یکی از آرایه‌های مقابل کدام بیت، نادرست است؟ (سوال کنکوری)</p> <p>الف) گوشه‌گیران قفس را نکهت گلشن بس است / دیده کنعانیان را بوی پیراهن بس است (تلمیح - جناس) ب) از دل پر خون تراوش کم کند اسرار عشق / پرده پوش راز گوهر، سینۀ دریا بس است (استعاره - کنایه) پ) همچو طوق قمریان آغوش ما گستاخ نیست / جلوه‌ای از دور از آن سرو روان ما را بس است (واج آرایه / استعاره) ت) خط عذار یار که بگرفت ماه از او / خوش حلقه‌ای است، به در نیست راه از او (ایهام - تشبیه)</p> <p>پاسخ: گزینه الف) تلمیح به داستان حضرت یوسف (ع) / جناس ندارد.</p>
۰/۵	<p>۲۶) کدام گزینه، معادل معنایی عبارت: «در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود.» را مشخص می‌کند؟</p> <p>الف: طراحی اولیّه اسب را بی نظیر می‌کشید. ☐ ب: در طراحی اولیّه اسب، مشکل داشت. ☐</p> <p>پاسخ: گزینه «ب»</p>
۰/۲۵	<p>۲۷) صحیح یا غلط بودن گزینه زیر را مشخص کنید.</p> <p>نوع ادبی داستان «رستم و اشکبوس» حماسی است. ☐ الف: صحیح ☐ ب: غلط ☐</p> <p>پاسخ: گزینه الف: صحیح</p>
۰/۵	<p>۲۸) پدیدآورندگان هریک از آثار زیر را بنویسید</p> <p>الف) مائده‌های زمینی: (آندره ژید) / ب) پاسداری از حقیقت: گوشواره‌های عرش: سید علی موسوی گرمارودی</p>

۰/۵	۲۹) مَثَل «گندم‌نمای جوفروش مباش»، آدمی را از چه بر حذر می‌دارد؟ دوری از ریاکاری و تزویر	
۰/۵	۳۰) مفهوم عبارت زیر، به کدام آیه از قرآن اشاره دارد؟ آن را ذکر کنید. در معرکهٔ قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد. پاسخ: اشاره دارد با آیه ۲۸ سورهٔ رعد: «أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ»: آگاه باشید که دلها با یاد خدا آرام می‌یابد.	
۰/۵	۳۱) مولوی در بیت زیر آدمی را از چه چیزی بر حذر می‌دارد؟ چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست پاسخ: دوری از انسان‌های انسان‌نمای شیطان‌صفت و پلید / دقت در انتخاب دوست و فریب ظاهر را نخوردن	درک مطلب و مفهوم (۴)
۰/۵	۳۲) منظور از بخش‌های مشخص شده را بنویسید. الف: «چو آگاه شد دختر گزدهم» ب: «در مملکت چو غرش شیران گذشت و رفت» پاسخ: الف: گردآفرید ب: نعره و فریاد شیرمردان و پهلوانان	
۰/۵	۳۳) یک ضرب‌المثل معادل مفهوم مصرع دوم در بیت زیر را بنویسید. نباشی بس ایمن به بازوی خویش / خورد گاو نادان ز پهلوی خویش پاسخ: از ماست که بر ماست * خود کرده را تدبیر نیست	
۰/۵	۳۴) در عبارت زیر نویسنده بر چه چیزی تاکید دارد؟ برای من خواندن، این که شن ساحل‌ها نرم است کافی نیست می‌خواهم پای برهنه‌ام این نرمی را حس کند. به چشم من هر شناختی که مبتنی بر احساس نباشد، بیهوده است. پاسخ: تاکید بر تجربه شخصی / شناخت، بدون تجربه شخصی ارزشمند نیست.	
۰/۵	۳۵) مفهوم اصلی درس «خسرو» چیست؟ پاسخ: تأثیر همنشین در زندگی انسان / دوری از دوستان بداندیش و بد ذات	
۰/۵	۳۶) در سرودهٔ زیر: «ای سرزمینی کز خاکت / خوشه‌های گندم می‌روید / و پیامبران بر می‌خیزند.» الف) کدام سرزمین مورد خطاب شاعر است؟ جنوب لبنان (بطور خاص) یا لبنان ب) مقصود شاعر از مصراع‌های دوم و سوم چیست؟ ب: دوام نسل مبارزان و برکت و حاصل‌خیزی / مقدس بودن سرزمین لبنان و برانگیخته شدن پیامبران از این سرزمین	مفهوم (۴)
۰/۵	۳۷) در کدام بیت زیر، به مفهوم آیهٔ شریفه: «و لا تحسبن الذين قتلوا في سبيل الله امواتاً بل احياء عند ربهم يرزقون» سوره آل عمران آیه ۱۶۹ اشاره شده است؟ الف) نه تسلیم و سازش، نه تکریم و خواهش / بتازد به نیرنگ تو، توسن من ب) من ایرانی‌ام، آرمانم شهادت / تجلی هستی است، جان‌کندن من پ) جز از جام توحید، هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من ت) کجا می‌توانی ز قلبم ربایی / تو عشق میان من و میهن من	

۴

۳۸) معنی ابیات زیر را به نثر ساده امروزی بنویسید.

الف: گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان / نگاه دار سر رشته تا نـگه دارد.
ب) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه باشد در نبشتن شیر، شیر»
پ) خروشید: کای مرد رزم آزمای / همآوردت آمد، مشو باز جای

پاسخ: الف: اگر می خواهی که معشوق، عهد و پیمان دوستی با تو را قطع نکند، تو نیز سر رشته دوستی و محبت را قطع نکن (مفهوم: عهد و پیمان دوستی و محبت باید دو طرفه باشد).

ب: کار و عمل مردان کامل حق را با کار و عمل خودت مقایسه نکن؛ گرچه واژه «شیر» درنده و شیر خوردنی، در ظاهر یکسان و مشابه هم نوشته می شوند، اما ماهیت آن دو متفاوت است. (پرهیز از مقایسه و سنجش نادرست)
پ: رستم در حالی که فریاد می زد به اشکبوس گفت: «ای مرد جنگجو! حریف تو آمد، فرار نکن و نرو» (مفهوم: مبارزه طلبی)

معنی
شعر
(۲)

معنی
نثر
(۲)

۳۹) عبارتهای زیر را به نثر روان معنی کنید.

الف) تا باشد که ما را دمکی زیادت تر در گرمابه بگذارد که شوخ از خود باز کنیم.

ب) «حسودان تنگ نظر و عنودان بدگهر» وی را به می و معشوق و لهو و لعب کشیدند.

پ) «اگر جان ما ارزشی داشته باشد، برای این است که سخت تر از برخی جانهای دیگر سوخته است.»

ت) خاک، مظهر فقر مخلوق در برابر غنای خالق است؛ یعنی تا با خاک انس نگیری، راهی به مراتب قُرب نداری.

پاسخ: الف: به این امید که اجازه دهد ما لحظه ای بیشتر در حمام بمانیم تا چرک و کثیفی را از بدن خود بشویم.

ب: حسودان کوتاه بین و دشمنان بدذات او را به خوش گذرانی و باده نوشی و بازی و سرگرمی و فساد سوق دادند.

پ: اگر جان و وجود ما ارزشی دارد، بخاطر این است که ریاضت و سختی و رنج بیشتری را متحمل شده

است. (ریاضت، سبب ارزشمندی می شود).

ت: خاک، نشانه و مظهر نیازمندی آفریده و انسان در برابر بی نیازی خداوند است، یعنی اینکه تا به مقام فروتنی

و تواضع نرسی، به درجات نزدیکی به خدا نمی رسی. (دعوت به تواضع و فروتنی)

پیروز و سربلند باشید.

۲۰

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالیات آزمون درس: فارسی (۱)	پایه: دهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: خردادماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۱۸ (ترم دوم)		
	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه		

ردیف	سؤالات صفحه اول	نمره
	الف) قلمرو زبانی (۲ نمره) معنی واژه، املائی واژه و دستور	
۱	در عبارات و اشعار زیر، معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد ب) حسودان تنگ‌نظر و عنودان بدگهر وی را به می و معشوق و لهو و لعب کشیدند.	۰/۲۵ ۰/۲۵
۲	معادل درست توضیح زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. درختی بسیار سخت، محکم و صاف که از چوب آن، نیزه، تیر، زین اسب و مانند آن می‌ساختند. (آبنوس -- خدنگ)	۰/۲۵
۳	برای واژه مشخص شده مصراع «ابر آمد و زار بر سر سبزه گریست» یک برابر معنایی در بیت زیر، بیابید: «ریش برمی‌کند و می‌گفت: ای دریغ / کآفتاب نعمتم شد زیر میغ» (.....)	۰/۲۵
۴	املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) چون بر رقعۀ من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا (احلیت - اهلیت) چیست ب) پیاده مرا زان فرستاد (توس - طوس) / که تا اسپ بستانم از اشکبوس	۰/۲۵ ۰/۲۵
۵	در هر یک از عبارات زیر، یک غلط املائی وجود دارد، آن را پیدا کرده و اصلاح کنید. الف) خونت با خون بهایت حقیقت در یک تراز ایستاد و عظمت، ضامن دوام جهان شد. ب) لاجرم سپر بینداخت و از میدان گریخت. مخزول و نالان استرحام می‌کرد.	۰/۲۵ ۰/۲۵
۶	در گروه کلمات زیر، دو غلط املائی وجود دارد؛ آن‌ها را پیدا کنید و شکل صحیح هر یک را بنویسید. (آب اجل - صاحب پیرایه - غرض و دین - طاس و طشت - رهام و هجیر - قضا و تقدیر - بیضی و مفتولی - اندوه و طرب - وقار و طمعینه - علم‌داران تحوّل) (.....)	۱
۷	در بیت زیر، نقش دستوری ضمیر متصل مشخص شده را بنویسید. باغبانا ز خزان بی‌خبرت می‌بینم / آه از آن روز که بادت گل رعنا ببرد	۰/۲۵
۸	در بیت «حافظا می‌خور و رندی کن و خوش باش ولی / دام تزویر مکن چون دگران قرآن را» «منادا» را مشخص کنید. (.....)	۰/۲۵
۹	با توجه به عبارت «گفت: جان پدر! تو نیز اگر بختی، به از آن که در پوستین خلق افتی.» که از گلستان سعدی انتخاب شده است؛ درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را تعیین کنید: درست نادرست	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
	الف) در این عبارت، فعل «است» به قرینه معنایی حذف شده است. ب) هسته گروه اسمی «جان پدر»؛ واژه «پدر» است. ج) واژه «پوستین» در گروه اسمی «پوستین خلق» ممال است.	
ادامه سؤالات در صفحه دوم		

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالات آزمون درس: فارسی (۱)	پایه: دهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: خردادماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		طراح: یاری
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		سال تحصیلی:
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۱۸ (ترم دوم)		تعداد صفحه: ۴
			مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

ردیف	سؤالات صفحه دوم	نمره
۱۰	در نوشته زیر، نوع «واو» را بنویسید. (.....)	۰/۲۵
۱۱	«استقلال خوزستان، قهرمان لیگ برتر فوتبال ایران شد. ستاره این تیم، هواداران خون‌گرم و متین خوزستانی بودند.» در بیت زیر، کلمه «را» را از نظر معنایی بررسی کنید. «چشمان ترک و ابروان، جان را به ناوک (تیر) می‌زند / یا رب که داده‌است این کمان، آن ترک تیرانداز را»	۰/۵
۱۲	نوع بیوند (وابسته‌ساز - هم‌پایه‌ساز) را در عبارات زیر مشخص کنید. الف) فقط یک لقمه میل بفرمایید که لاقل زحمت آشپز از میان نرود. (.....) ب) مهمان‌ها هم با او هم‌صدا شدند و دسته‌جمعی خواستار بردن غاز گردیدند. (.....)	۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۳	رابطه واژگان هر یک از گروه‌های زیر، بر چه پایه‌ای است؟ (تناسب یا تراف) الف) شمشیر و نیزه (.....) / ب) شجاع و دلاور (.....)	۰/۵
۱۴	در ابیات زیر، در بیت «الف» یک ترکیب اضافی و سپس در بیت «ب» یک ترکیب وصفی بیابید و بنویسید. الف) نشود فاش کسی آنچه میان من و توست / تا اشارات نظر نامهرسان من و توست (.....) ب) چشمان زیبایت عزیزم بی‌گمان امشب / افتاده در دامان تار آسمان امشب (.....)	۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۵	بیت زیر را بخوانید و سپس «نهاد و گزاره» جمله اول را مشخص نمایید. «کمان را به زه کرد زود اشکبوس / تنی، لرز لرزان و رخ، سندروس» (.....)	۰/۵
۱۶	ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) تاریخ ادبیات، حفظ شعر و آرایه‌های ادبی در جدول زیر، مشخص کنید که هر یک از آثار گروه «الف» متعلق به کدام نویسنده یا شاعر گروه «ب» است.	۰/۵
	گروه الف	گروه ب (* یک واژه اضافه است)
	قابوس‌نامه / سمفونی پنجم جنوب	نزار قبانی / آندره ژید / عنصرالمعالی کیکاووس
۱۷	«من زنده‌ام» اثر کیست؟ الف) سپیده کاشانی ☐ ب) مرتضی آوینی ☐ ج) معصومه آباد ☐	۰/۲۵
۱۸	درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید. «جمال و کمال» از کتاب «تفسیر سوره یوسف» اثر «زید طوسی» است. ☐ درست ☐ نادرست	۰/۲۵
۱۹	مصرع اول بیت «.....» الف) گه نعره زدی بلبل، گه جامه دریدی گل ☐	۰/۲۵
۲۰	مصرع دوم بیت زیر را بنویسید. از این مرز فرخنده مردخیز ☐	۰/۲۵
	ادامه سؤالات در صفحه سوم	۰/۷۵

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سؤالات آزمون درس: فارسی (۱)	پایه: دهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: خردادماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۱۸ (ترم دوم)		
	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه		

ردیف	سؤالات صفحه سوم	نمره
۲۱	آرایه کدام گزینه در بیت «لیک چنان خیره و خاموش ماند / کز همه شیرین سخنی گوش ماند» وجود ندارد؟ الف) حس آمیزی ب) کنایه ج) مجاز د) تشبیه	۰/۲۵
۲۲	در کدام یک از عبارات‌های زیر، آرایه «حسن تعلیل» وجود دارد؟ دلیل خود را بنویسید. الف) درختان را دوست می‌دارم که به احترام تو قیام کرده‌اند. ب) بر تالابی از خون خویش در گذرگه تاریخ ایستاده‌ای.	۰/۵
۲۳	بیت زیر را از نظر آرایه‌های ادبی «ایهام و ایهام تناسب» بررسی نمائید. « هوای دیدن رویت نرفته از سرم اما / فلک نصیب دلم را جدایی از تو نوشته » (.....)	۰/۵
۲۴	«باران‌ها» و «فصل‌ها» در عبارت «ای سرور باران‌ها و فصل‌ها / تو را عطری نامیدم که در غنچه‌ها خانه دارد» در کدام مفاهیم نمادین به کار رفته‌اند؟ (.....)	۰/۵
۲۵	مفهوم کنایی هر یک از عبارات زیر را بنویسید. الف) سر هم‌نبرد به گرد آوردن ب) سپر انداختن	۰/۲۵ ۰/۲۵
۲۶	بیت زیر را از نظر آرایه‌های ادبی «تشبیه، مراعات نظیر و جناس» بررسی کنید. « آشنتر به شعر عرب، در حالت است و طرب / گر ذوق نیست تو را کژ طبع جانوری » (.....)	۰/۷۵
۲۷	ج) قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. الف) ابر ز من حامل سرمایه شد (.....) ب) همی برخوردید بر سان کوس (.....) ج) نکته گفتی با همه سوداگران (.....) د) بتازد به نیرنگ تو توسن من (.....) ن) خلف صدق نیاکان هنرور خود بود. (.....) و) در برابر قوه الهی آنان، هیچ قدرتی یارای ایستایی ندارد. (.....) ه) فی الجمله نماند از معاصی منگری که نکرد. (.....) ی) به شامگاه چنان بنگر که گویی روز بایستی در آن فرومیرد. (.....)	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵
ادامه سؤالات در صفحه چهارم		

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالیات آزمون درس: فارسی (۱)	پایه: دهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: خردادماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۱۸ (ترم دوم)		
	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه		

ردیف	سؤالات صفحه چهارم	نمره										
۲۸	مفهوم کلی بیت «گل به همه رنگ و برازندگی / می‌کند از پرتو من زندگی» کدام است؟ الف) غرور و تکبر ☐ ب) تواضع و فروتنی ☐	۰/۲۵										
۲۹	شاعر در کدام عبارت، از مفهوم «شَرَفُ الْمَكَانِ بِالْمَكِينِ» بهره گرفته است؟ الف) آه، ای مرگ تو معیار! / مرگت چنان زندگی را به سخره گرفت / و آن را بی‌قدر کرد ... ب) در فکر آن گودالم / که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم ...	۰/۲۵										
۳۰	مفهوم عبارت «گندم‌نمای جوفروش مباش» را بنویسید. (.....)	۰/۲۵										
۳۱	مفهوم مشترک هر یک از موارد زیر را بنویسید. الف) بسوز ای دل که تا خامی، نیاید بوی دل از تو / کجا دیدی که بی‌آتش، کسی را بوی عود آید ب) اگر جان ما ارزشی داشته باشد، برای این است که سخت‌تر از جان‌های دیگر سوخته است	۰/۵										
۳۱	ب) غیبت نکرده‌ای که شوم طالب حضور / پنهان نگشته‌ای که هویدا کنم تو را ب) خدا در همه‌جا هست؛ در هر جا که به تصور آید.	۰/۵										
۳۲	هر یک از بیت‌های ردیف اول با کدام یک از مفاهیم ردیف دوم، مطابقت دارد؟ <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>ردیف اول</td> <td>ردیف دوم</td> </tr> <tr> <td>بیت</td> <td>مفهوم</td> </tr> <tr> <td>الف) ریش برمی‌کند و می‌گفت ای دریغ / کآفتاب نعمتم شد زیر میغ</td> <td>شدت جنگ و نبرد</td> </tr> <tr> <td>ب) کمان را به زه کرد و بگشاد بر / نبد مرغ را پیش تیرش گذر</td> <td>بیان حسرت و ناراحتی</td> </tr> <tr> <td>ج) خروش سواران و اسپان ز دشت / ز بهرام و کیوان همی‌برگذشت</td> <td>مهارت در جنگیدن</td> </tr> </table>	ردیف اول	ردیف دوم	بیت	مفهوم	الف) ریش برمی‌کند و می‌گفت ای دریغ / کآفتاب نعمتم شد زیر میغ	شدت جنگ و نبرد	ب) کمان را به زه کرد و بگشاد بر / نبد مرغ را پیش تیرش گذر	بیان حسرت و ناراحتی	ج) خروش سواران و اسپان ز دشت / ز بهرام و کیوان همی‌برگذشت	مهارت در جنگیدن	۰/۲۵
ردیف اول	ردیف دوم											
بیت	مفهوم											
الف) ریش برمی‌کند و می‌گفت ای دریغ / کآفتاب نعمتم شد زیر میغ	شدت جنگ و نبرد											
ب) کمان را به زه کرد و بگشاد بر / نبد مرغ را پیش تیرش گذر	بیان حسرت و ناراحتی											
ج) خروش سواران و اسپان ز دشت / ز بهرام و کیوان همی‌برگذشت	مهارت در جنگیدن											
۳۳	درباره ارتباط محتوایی متن «دریادلان صفشکن» و این سروده استاد شفیعی کدکنی توضیح دهید: «حسرت نبرم به خواب آن مُرداب کآرام درون دشت شب خفته‌است دریایم و نیست باکم از طوفان دریا همه عمر خوابش آشفته‌است» (.....) (.....)	۰/۵										
شادی، رادی و آزادی شما را آرزومندم												

پاسخ تشریحی آزمون ترم دوم

در صفحه بعدی آمده‌است

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالیات آزمون درس: فارسی (۱)	پایه: دهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: خردادماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۱۸ (ترم دوم)		
	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه		

پاسخ تشریحی

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه، املائی واژه و دستور

- پاسخ پرسش شماره ۱ الف) محنت: اندوه، غم / ب) عنود: ستیزه‌کار، دشمن و بدخواه.
- پاسخ پرسش شماره ۲ ک) درختی بسیار سخت، محکم و صاف که از چوب آن، نیزه، تیر، زین اسب و مانند آنها می‌ساختند: خدنگ
- پاسخ پرسش شماره ۳ ک) برابر معنایی واژه «ابر»، واژه «میخ» است.
- پاسخ پرسش شماره ۴ ک) شکل املائی صحیح واژگان: الف) اهلیت / ب) طوس.
- پاسخ پرسش شماره ۵ ک) غلط املائی عبارت الف) عظمت: عزمت / غلط املائی عبارت ب) مخزول: مخذول.
- پاسخ پرسش شماره ۶ ک) غلط‌های املائی و شکل صحیح: غرض و دین: قرض و دین / وقار و طمعینه: وقار و طمأنینه.
- پاسخ پرسش شماره ۷ ک) ت: نقش مفعول.
- پاسخ پرسش شماره ۸ ک) واژه «حافظ» منادا است.
- پاسخ پرسش شماره ۹ الف) درست است / ب) نادرست است: زیرا جان «هسته» است / ج) نادرست است.
- پاسخ پرسش شماره ۱۰ ک) نوع واو، «عطف» است.
- پاسخ پرسش شماره ۱۱ ک) «را» در مصراع اول، نشانه مفعول و در مصراع دوم، حرف اضافه است.
- پاسخ پرسش شماره ۱۲ ک) عبارت الف) «که» پیوند وابسته‌ساز / عبارت ب) «و» پیوند هم‌پایه‌ساز.
- پاسخ پرسش شماره ۱۳ الف) تناسب / ب) ترادف.
- پاسخ پرسش شماره ۱۴ الف) ترکیبات اضافی: فاش کسی - میان من - میان تو - اشارات نظر - نامه‌رسان من - نامه‌رسان تو / ب) ترکیبات وصفی: چشمان زیبا - دامان تار.
- پاسخ پرسش شماره ۱۵ ک) اشکیوس (نهاد) / کمان را به زه کرد (گزاره)

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی

- پاسخ پرسش شماره ۱۶ ک) «قابوس‌نامه» اثر «عنصرالعمالی کیکاووس» / «سمفونی پنجم جنوب» اثر «نزار قبّانی».
- پاسخ پرسش شماره ۱۷ ک) «من زنده‌ام» اثر «معصومه آباد» است.
- پاسخ پرسش شماره ۱۸ ک) «جمال و کمال» از کتاب «تفسیر سوره یوسف» اثر «احمد بن محمد بن زید طوسی» ✓
- پاسخ پرسش شماره ۱۹ ک) قسمت الف) گه نعره زدی بلبل، گه جامه دریدی گل.
- پاسخ پرسش شماره ۲۰ ک) کُنام پلنگان دشمن ستیز.
- پاسخ پرسش شماره ۲۱ ک) قسمت «د» وجود ندارد / شیرین‌سخنی: حس‌آمیزی / خاموش ماندن: کنایه از سکوت / گوش: مجاز از شنیدن.
- پاسخ پرسش شماره ۲۲ ک) عبارت الف) حُسن تعلیل دارد؛ زیرا شاعر برای گفته خود دلیل زیبای غیرواقعی آورده است.
- پاسخ پرسش شماره ۲۳ ک) «هوا» ایهام تناسب دارد: ۱. هوا و هوس ✓ ۲. آب و هوا (آسمان) ✗ که با فلک تناسب دارد.
- پاسخ پرسش شماره ۲۴ ک) باران‌ها: نماد طراوت، پاک‌ی و رویش / فصل‌ها: نماد تغییر و دگرگونی.
- پاسخ پرسش شماره ۲۵ ک) الف) کنایه از شکست‌دادن و کشتن حریف / ب) کنایه از تسلیم شدن.
- پاسخ پرسش شماره ۲۶ ک) تو مانند جانور: تشبیه / اُشتر و جانور: مراعات نظیر / عرب و طرب: جناس ناقص اختلافی.

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالیات آزمون درس: فارسی (۱)	پایه: دهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: خردادماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱ تا ۱۸ (ترم دوم)		
	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه		

پاسخ تشریحی

ج) قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب

پاسخ پرسش شماره ۲۷ الف) ابر، سرمایه‌اش را که باران است، از من گرفته است.

ب) مانند طبل بزرگ جنگی فریاد کشید.

ج) با تمام مشتریان شوخی می‌کرد.

د) با وجود سرکشم با فریب می‌جنگم و به تو حمله‌ور می‌شوم.

ه) جانشین راستین اجداد هنرمند خود بود.

و) در مقابل نیروی الهی آنان، هیچکس توانایی ایستادگی ندارد.

ز) خلاصه از گناهان، هر کار زشتی که ممکن بود، انجام داد.

ح) به شب چنان نگاه کن که انگار روز و روشنایی را خاموش می‌کند.

پاسخ پرسش شماره ۲۸ مفهوم بیت « گل به همه رنگ و برازندگی / می‌کند از پرتو من زندگی »: قسمت الف):

غرور و تکبر است.

پاسخ پرسش شماره ۲۹ مفهوم: « شَرَفُ الْمَكَانِ بِالْمَكِينِ »:

قسمت ب) در فکر آن گودالم / که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم ...

پاسخ پرسش شماره ۳۰ فریب‌کاری و دو رویی.

پاسخ پرسش شماره ۳۱ مفهوم مشترک الف): سختی کشیدن، باعث ارزشمندی می‌شود.

مفهوم مشترک ب): حضور همیشگی خداوند در همه جا.

پاسخ پرسش شماره ۳۲ مفهوم بیت «الف»: بیان حسرت و ناراحتی. / مفهوم بیت «ب»: مهارت در جنگیدن. /

مفهوم بیت «ج»: شدت جنگ و نبرد.

پاسخ پرسش شماره ۳۳ متن درس و این سروده استاد شفیعی کدکنی، مردم را به پایداری، مقاومت و حرکت

دعوت می‌کنند و تأکید دارند که نباید مانند مرداب، ساکن و بی حرکت باشیم!

ایران توانسته

توشه‌های بی‌ای موفقیت

(۱) قلمرو زبانی (۷ نمره)

واژه‌های مشخص شده را معنا کنید:

۱. زیرا که در میان دو ضد جمع بود: هم فُرْقَت بود و هم وُصَلت. ۳- و باز بی درنگ به کندن گَرَت پرداخت.
۲. تو خدا را در تَمَلک داری و خود از آن بی خبر بوده‌ای. ۴- تندی لرز لرزان و رخ سندروس
۵. جمع مکسر یا مفرد واژه‌های زیر را بنویسید.
- ۱-۵. نفس: ۲-۵. ضمانم:
۶. واژه‌های زیر را از نظر ساختمان بررسی کنید. (ساده، وندی، مرکب، وندی مرکب)
- ۱-۶. هواپیما: ۲-۶. پسرک: ۳-۶. برادرزاده:
۷. کلمه‌های املائی را برای جای خالی بگزینید:
- ۱-۷. بعد از تو روا باشد (نقض- نغز) همه پیمان‌ها.
- ۲-۷. جست از ... (صدر - سدر) دکان، سویی گریخت
۸. غلط‌های املائی را در گروه واژگان زیر بیابید و اصلاح کنید.
- ۱ «مقلوب و شکسته - قیاس و سنجش - قرابت و خویشاوندی- خوار گل - قیاس و اندازه- فراق و دوری - باد سبا - هوس و وسوسه - انهار و جوی‌ها - غرض و وام - درع و زره»
۹. کدام جمله مرکب است؟ جمله وابسته یا پیرو را در آن شناسایی کنید.
- الف) تیمور لنگ، سوار بر اسبی با لگامی زرین شد.
- ب) خرگوشی می‌کشم تا بکشید.
۱۰. بیت زیر را بر اساس اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید و نام اجزای آن را بنویسید. (نهاد، قید، متمم، مسند)
- ۱ ■ ناتانایل آنگاه که کتابم را خواندی، دلم می‌خواهد که این کتاب، شوق پرواز را در تو برانگیزد.
۱۱. هر یک از واوهای متن زیر چه نوع واوی است. (حرف عطف، حرف پیوند)
- ۱-۱۱. دربادلان صف شکنی هستند که دل شیطان را از رُعب و وحشت می لرزانند.
- ۲-۱۱. تیمور زانو بر زمین زد و سر فرود آورد.
۱۲. جدول زیر را کامل نمایید. (با حفظ شخص و شمار)
فعل	نهی	مضارع مستمر	ماضی التزامی
کشیدید			
۱۳. در بیت زیر ضمیر پیوسته چه نقش دستوری دارد؟
- ☐ هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد/ خداهش در همه حال از بلا نگه دارد
۱۴. در متن زیر کدام واژه دو تلفظی است؟
- یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود.

(۲) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۵. در بیت زیر کدام ویژگی حماسه آشکار است؟ همه تیغ و گرز و کمند آورید / به ایرانیان تنگ و بند آورید
۱۶. با نگرش به واژه‌های زیرخطدار، عبارتهای زیر در بردارنده چه آرایه‌هایی است؟
- ۱-۱۶. بگفتند کای نیکدل شیرزن / پر از غم بد از تو دل انجمن.
- ۲-۱۶. بشد تیز رهام با خود و گبر / همی گرد رزم اندر آمد به ابر
- ۳-۱۶. زنگ نقاشی خشکی نداشت، دلخواه و روان بود.
۱۷. در بیت زیر دو آرایه پیدا کنید.
۱۸. «ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری»
۱۹. کدام واژه دارای «ایهام» است دو معنای آن را بنویسید. «گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید.»
- ۱۹-۱. «گل از شوق تو خندان در بهارست / از آتش رنگهای بی‌شمارست» (حسن تعلیل - استعاره)
- ۲-۱۹. «به جز از علی که آرد پسری ابوالعجایب / که علم کند به عالم شهدای کربلا را» (جناس همسان - جناس ناهمسان)

۱ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	<p>۲۰. کتابهای زیر از آن چه کسانی است؟ ۲۰-۱- سه پرسش: ۲۱. بیت به هم ریخته زیر را سامان دهید. « شناختم / خداشناسی / دل اگر / خدا را / رخ علی بین / همه در / به علی / به خدا قسم / » ۲۲. بیت زیر را کامل کنید: □ / چون عشق حرم باشد سهلست بیابانها ۲۳. مصراع‌های ستون چپ با کدام یک از مصراع‌های ستون راست کامل می‌شود؟ (یک مورد اضافه است). ○ ک نام پلنگان دشمن ستیز ○ جهان شد از ایشان پر از گفتگو ○ هم او مر شما را نگهبان بود.</p>
۳) قلمرو فکری (۸نمره)	
۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵	<p>معنای بیت‌ها و نوشته‌های زیر را به نثر روان بنویسید. ۲۴. کشانی بدو گفت با تو سلیح / نبینم همی جز فسوس و مزیح ۲۵. ریش برمی‌کند و می‌گفت: ای دریغ / کآفتاب نعمتم شد زیر میغ. ۲۶. نعره برآورده، فلک کرده کر / دیده سیه کرده شده زهره در. ۲۷. به زبان، دیگر مگو و به دل دیگر مدار، تا گندم نمای جو فروش نباشی. ۲۸. چون بخواستیم رفت ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد. ۲۹. کمان را بمالید رستم به چنگ / به شست اندر آورده تیر خدنگ ۳۰. نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت / متحیرم چه نام شاه ملک لا فتی را ۳۱. ای کاش عظمت در نگاه تو باشد. ۳۲. با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. ۱) زنی بود برسان گردی سوار ۲) کجا نام او بود گردآفرید ۳) چنان ننگش آمد ز کار هجیر ۴) ببوشید درع سواران جنگ ۵) فرود آمد از دژ به کردار شیر ۳۲-۱- معنای «برسان» در بیت نخست چیست؟ ۳۲-۲- در ابیات بالا کدام دو واژه، آرایه جناس می‌سازند و در بیت دوم یک آرایه ادبی بیابید. ۳۲-۳- قالب این سروده چیست؟ ۳۲-۴- در مصراع دوم بیت سوم «مشبه» و «مشبه به» چیست؟ ۳۲-۵- در بیت پنجم یک عبارت کنایی بیابید و بنویسید. ۳۳. در جمله زیر تأکید نویسنده بر کدام واقعیت الهی است؟ « مَلِکِ تَعَالَى او را مملکت و نبوت، زیادت بر زیادت کرد، تا عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید! » ۳۴. پیام اصلی هر یک از بیت‌های زیر چیست؟ ۳۴-۱- هر دو نی خوردند از یک آبخور / این یکی خالی و آن پر از شکر ۳۴-۲- چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست. ۳۵. شعر زیر به کدام ویژگی حضرت علی اشاره دارد؟ « بر تالابی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستاده ای / با جامی از فرهنگ / و بشریت رهگذار را می‌آشامانی » ۳۶. مفهوم مشترک دو عبارت زیر را بنویسید. الف) « وَ مَنْ يَتَّوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ » ب) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت / ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد. ۳۷. مفهوم بیت «غیبت نکرده ای که شوم طالب حضور/ پنهان نگشته‌ای که هویدا کنم تو را» چیست؟ ۳۸. مفهوم کنایی « آفتاب از کدام سمت برآمده » در عبارت زیر چیست؟ « آفتاب از کدام سمت برآمده که خسرو کیف همراه آورده است! »</p>
این همه گفتیم لیک اندر بسیج / بی عنایات خدا هیچیم هیچ	

(۱) قلمرو زبانی (۷ نمره)

واژه‌های مشخص شده را معنا کنید:

۱	۳-	۱.								
۰/۵	۴-	۲.								
۰/۷۵	۲-۵	۵.								
۰/۵	۱-۵	۶. (ساده، وندی، مرکب، وندی مرکب)								
۰/۷۵	۲-۶	۷.								
۰/۵	۳-۶	۸.								
۰/۵	۲-۷	۹.								
۰/۵	۲-۱۱	۱۰.								
۰/۵		۱۱. (حرف عطف، حرف پیوند)								
۰/۷۵		۱۲. جدول زیر را کامل نمایید. (با حفظ شخص)								
۰/۷۵		<table border="1"> <thead> <tr> <th>فعل</th> <th>نهی</th> <th>مضارع مستمر</th> <th>ماضی التزامی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>کشیدید</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	فعل	نهی	مضارع مستمر	ماضی التزامی	کشیدید			
فعل	نهی	مضارع مستمر	ماضی التزامی							
کشیدید										
۰/۲۵		۱۳.								
۰/۲۵		۱۴.								

(۲) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۰/۲۵		۱۵.
۰/۷۵	۳-۱۶	۱۶.
۰/۵	۲-۱۶	۱۷.
۰/۵		۱۸.
۰/۵		۱۹.
۰/۵	۲-۱۹	۱۹-۱.
۰/۵	۲-۲۰	۲۰-۱. سه پرسش:
۰/۵		۲۰-۲. لطایف الطویف:

۰/۵		۲۱
۰/۵		۲۲
۰/۵	<ul style="list-style-type: none"> ○ ک نام پلنگان دشمن ستیز ○ جهان شد از ایشان پر از گفتگو ○ هم او مر شما را نگیبان بود. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ از این مرز فرخنده مردخیز ○ شمارا چو باور به یزدان بود

۳) قلمرو فکری (۸نمره)

۰/۷۵		۲۴	معنای بیت‌ها و نوشته‌های زیر را به نثر روان بنویسید.
۰/۵		۲۵	
۰/۵		۲۶	
۰/۵		۲۷	
۰/۵		۲۸	
۰/۵		۲۹	
۰/۵		۳۰	
۰/۲۵		۳۱	
۰/۵		۳۲	با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.
۰/۵		۱-۳۲	
۰/۲۵		۲-۳۲	
۰/۵		۳-۳۲	
۰/۲۵		۴-۳۲	
۰/۵		۳۳	
۰/۵		۱-۳۴	
۰/۲۵		۲-۳۴	
۰/۲۵		۳۵	
۰/۲۵		۳۶	
۰/۲۵		۳۷	
۰/۲۵		۳۸	

این همه گفتیم لیک اندر بسیج / بی عنایات خدا هیچیم هیچ

(۱) قلمرو زبانی (۷نمره)

واژه‌های مشخص شده را معنا کنید:

۱	۳- زمین مرزبندی شده کوچک برای کشاورزی (۰/۲۵) ۴- صمغی زرد (۰/۲۵)	۱. جدایی (۰/۲۵) ۲. دارا شدن (۰/۲۵) ۵.
۰/۵	۲-۵- ضمیمه (۰/۲۵)	۱-۵- نفوس (۰/۲۵)
۰/۷۵	۳-۶- وندی مرکب (۰/۲۵)	۱-۶- مرکب (۰/۲۵)
۰/۵	۲-۷- صدر (۰/۲۵)	۱-۷- نغز (۰/۲۵)
۱		۸. مغلوب - خار - صبا - قرض (هر پاسخ درست ۰/۲۵)
۰/۵	تا بکشید. (۰/۲۵)	۹. ۱۰. ب (۰/۲۵)
۱	ناتانائیل: منادا (۰/۲۵) در تو: متمم (۰/۲۵) پرواز: م الیه (۰/۲۵)	۱۱. دلم: نهاد (۰/۲۵)
۰/۵	۲-۱۱- حرف پیوند (۰/۲۵)	۱-۱۱- حرف عطف (۰/۲۵)
۰/۷۵		۱۲. جدول زیر را کامل نمایید. (با حفظ شخص)
۰/۲۵		۱۳. مفعول (۰/۲۵)
۰/۲۵		۱۴. آموزگار (۰/۲۵)

فعل	نهی	مضارع مستمر	ماضی التزامی
کشیدید	نکشید (۰/۲۵)	دارید می کشید (۰/۲۵)	کشیده باشید (۰/۲۵)

(۲) قلمرو ادبی (۵نمره)

۰/۲۵	۱۵. ملی / قهرمانی. (۰/۲۵)
۰/۷۵	۱۶. با نگرش به واژه‌های زیرخطدار، متن‌های زیر در بردارنده چه آرایه‌هایی اند؟ ۱-۱۶- مجاز (۰/۲۵) ۲-۱۶- اغراق (۰/۲۵) ۳-۱۶- حس آمیزی (۰/۲۵)
۰/۵	۱۷. دو آرایه هر یک (۰/۲۵) « ابر و باد و مه و خورشید و فلک: تناسب / در کارند، به کف آوردن: کنایه (۰/۲۵) / نان: مجاز از روزی »
۰/۵	۱۸. بو (۰/۲۵) رایحه / آرزو (۰/۲۵)
۰/۵	۱۹-۱- درست (۰/۲۵) ۲-۱۹- درست (۰/۲۵)
۱	۲۰-۱- تولستوی (۰/۵) ۲-۲۰- فخر الدین علی صفی (۰/۵)
۰/۵	۲۱. « دل اگر خدانشناسی همه در رخ علی بین / به علی شناختم به خدا قسم خدا را » ۲۲. گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید (۰/۵)
۰/۵	۲۳. (هر پاسخ درست ۰/۲۵) ۱-۲۳ از این مرز فرخنده مردخیز ۲-۲۳ شماره را چو باور به یزدان بود ○ ک نام پلنگان دشمن ستیز ○ جهان شد از ایشان پر از گفتگو ○ هم او مر شما را نگهبان بود.

۰/۷۵	معنای بیت‌ها و نوشته‌های زیر را به نثر روان بنویسید. ۲۴. اشکبوس کوشانی به رستم گفت با تو سلاحی به غیر از مسخره کردن و شوخی نمی‌بینم.		
۰/۵	۲۵. مرد بقال موهای چهره اش را می‌کند و می‌گفت افسوس که نعمتم را از دست دادم.		
۰/۵	۲۶. فریاد برآورد و گوش فلک را کر کرد. خیره شد و همه را ترساند.		
۰/۵	۲۷. به زیانت چیزی نگو که دلت چیزی دیگر باشد (کنایه از دورو نبودن) تا مانند کسی نباشی که به مردم گندم نشان می‌دهد؛ ولی جو می‌فروشد.		
۰/۵	۲۸. هنگامی که می‌خواستیم برویم او ما را با لطف و بخشش از راه دریا فرستاد.		
۰/۵	۲۹. رستم کمان را در دست گرفت و تیر خدنگ را در قلاب گذاشت.		
۰/۵	۳۰. نه می‌توانم او را خدا بخوانم نه می‌توانم او را بشر عادی بگویم، سرگشته‌ام که شاه سرزمین جوانمردی را چه بنامم.		
۰/۲۵	۳۱. کاش نوع نگاهت به جهان را دگرگون کنی.		
	۳۲. با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;"> ۱) زنی بود برسان گردی سوار ۲) کجا نام او بود گُردآفرید ۳) چنان ننگش آمد ز کار هجیر ۴) ببوشید درع سواران جنگ ۵) فرودآمد از دژ به کردار شیر </td> <td style="width: 50%;"> همیشه به جنگ اندرون نامدار زمانه ز مادر چنین ناورید که شد لاله رنگش به کردار قیر نبود اندر آن کار جای درنگ کمر بر میان بادپایی به زیر </td> </tr> </table>	۱) زنی بود برسان گردی سوار ۲) کجا نام او بود گُردآفرید ۳) چنان ننگش آمد ز کار هجیر ۴) ببوشید درع سواران جنگ ۵) فرودآمد از دژ به کردار شیر	همیشه به جنگ اندرون نامدار زمانه ز مادر چنین ناورید که شد لاله رنگش به کردار قیر نبود اندر آن کار جای درنگ کمر بر میان بادپایی به زیر
۱) زنی بود برسان گردی سوار ۲) کجا نام او بود گُردآفرید ۳) چنان ننگش آمد ز کار هجیر ۴) ببوشید درع سواران جنگ ۵) فرودآمد از دژ به کردار شیر	همیشه به جنگ اندرون نامدار زمانه ز مادر چنین ناورید که شد لاله رنگش به کردار قیر نبود اندر آن کار جای درنگ کمر بر میان بادپایی به زیر		
	۱-۳۲ «مانند» (۰/۲۵)		
۰/۲۵	۲-۳۲ جناس ناهمسان: شیر، زیر (۰/۲۵) استعاره: زمانه ناورید (۰/۲۵)		
۰/۵	۳-۳۲ مثنوی (۰/۲۵)		
۰/۲۵	۴-۳۲ مشبه: لاله رنگش (۰/۲۵) / مشبه به: قیر (۰/۲۵)		
۰/۵	۵-۳۲ کنایه: کمر بر میان (۰/۲۵)		
۰/۵	۳۳. «هیچ فریبکار و چاره‌گری نمی‌تواند با خواست یزدان مخالف کند و پیروز گردد. (۰/۲۵)		
۰/۵	۳۴. پیام اصلی هر یک از بیت‌های زیر چیست؟ ۱-۳۴ دو انسان یا چیز به ظاهر همانند می‌توانند در درون کاملاً ضد هم باشند. (۰/۲۵)		
۰/۲۵	۲-۳۴ با انسان‌های اهریمن منش دوستی نکن. (۰/۲۵)		
۰/۲۵	۳۵. امام حسین به مردم جهان کردار نیک و فرهنگ والا را آموخت.		
۰/۲۵	۳۶. هر کس به خداوند توکل کند خدا برای او کافی است. (۰/۲۵)		
۰/۲۵	۳۷. خداوند همیشه حاضر و آشکار است. (۰/۲۵)		
۰/۲۵	۳۸. چه پیشامد غیرمنتظره‌ای رخ داده. (۰/۲۵)		

تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۰۹	سؤالات درس : فارسی دهم	سازمان آموزش و پرورش استان کردستان
ساعت شروع : ۱۰/۳۰ صبح	نوبت : دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان دهگلان
زمان پاسخگویی : ۶۰ دقیقه	پایه : دهم رشته : انسانی	دبیرستان : شهیدچمران
تعداد سؤال : ۲۴ در ۳ صفحه	طراح: انور کریمی	نام و نام خانوادگی:
		نام پدر:
		شماره دانش آموزی:
پاسخنامه لازم: ندارد		

ردیف	سؤالات	بارم
	الف) قلمرو زبانی (۷نمره)	
۱-	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف) هرگز کید <u>کایدان</u> باخواست خداوند برابر نیاید. ب) <u>دَلاک</u> و <u>قیّم</u> درآمدند و خدمت کردند. ج) تنی لرز لرزان و رخ <u>سندروس</u> د) باعینک دوربیزی و دسته <u>مفتولی</u> و شیشه های کلفت زنگاری	۱
۲-	غلط های املايي را بياييد و درست آن را بنويسيد . الف) جست از سردرد کان سویی گریخت. ب) معرف بر پای خواست و گفت : ((خدايش بيا مرزاد که هر کسی آنجا که هست، یک گام فراتر آید. ج) به شصت اندر آورده ، تیر خدنگ د) از یال و خارب به زیر آمد؛ از پستی پشت گذشت.	۲
۳-	درباره کاربرد معنایی ((بر)) در بیت زیر توضیح دهید. ((بزد بر کمربند گرد آفرید / زره بر برش ، یک به یک بر درید.))	۱
۴-	در جمله مرکب زیر هسته، پیوند و وابسته را مشخص کنید. ((این نهاد ریادلان صف شکنی هستند که دل شیطان را از رعب و وحشت می لرزانند.	۰.۷۵
۵-	درباره کاربرد کلمه ((را)) در بیت زیر توضیح دهید. ((هدیه هامی داد هر درویش را / تا بیابد نطق مرغ خویش را))	۰.۵
۶-	نوع ((و)) (عطف / ربط) را در دو جمله زیر تعیین نمایید. الف) از خم کتف و سینه فرارفت. ب) شتابان خط هایی درهم می کشید و علفزاری ساخت.	۰.۵
۷-	در جمله زیر نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. ((ناتانائیل، من به تو شور و شوقی خواهم آموخت))	۰.۷۵
۸	مترادف واژه ((انعام)) را بنویسید.	۰.۵

تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۰۹	سوالات درس: فارسی دهم	سازمان آموزش و پرورش استان کردستان
ساعت شروع: ۱۰/۳۰ صبح	نوبت: دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان دهگلان
زمان پاسخگویی: ۶۰ دقیقه	پایه: دهم رشته: انسانی	دبیرستان: شهید چمران
تعداد سؤال: ۲۴ در ۳ صفحه	طراح: انور کریمی	نام و نام خانوادگی:
		نام پدر:
		شماره دانش آموزی:
پاسخنامه لازم: ندارد		

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۹	هر قسمت مشخص شده، در بردارنده کدام آرایه ادبی است؟ (حسرت نبرم به خواب آن مرداب / آکارام درون دشت شب خفته است.)	۰/۵
۱۰	مفهوم کنایی هر یک از عبارات زیر را بنویسید. الف: عنان راگران کردن ب: صورتک به رونداشت	۱
۱۱	به واژه های که در پایان دو جمله بیابند و از نظر صامت ها و مصوت های پایانی، وزن یا هر دوی آنها هماهنگ باشند کلمات و به آهنگ برخاسته از آنها می گویند.	۰/۵
۱۲	ادبیات داستانی شامل قصه، داستان و است.	۰/۵
۱۳	کدام واژه مشخص شده، ((استعاره)) به شمار می آید؟ مفهوم آن را بنویسید. (ای مسافر دیرین بر روی خار و درد ای چون ستاره فروزان)	۰/۵
۱۴	نویسنده آثار زیر را بنویسید. الف (مائده های زمینی ب) اسرار التوحید	۰/۵
۱۵-	آوردن آیه، حدیث، مصراع یا بیتی از شاعر دیگر در میان کلام می گویند.	۰/۵
۱۶	ابیات زیر را کامل کنید. الف: چو هنگامه آزمون تازه شد / ب) / وزین خاک جان پرور تابناک	۱

تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۰۹	سؤالات درس : فارسی دهم	سازمان آموزش و پرورش استان کردستان
ساعت شروع : ۱۰/۳۰ صبح	نوبت : دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان دهگلان
زمان پاسخگویی : ۶۰ دقیقه	پایه : دهم رشته : انسانی	دبیرستان : شهیدچمران
تعداد سؤال : ۲۴ در ۳ صفحه	طراح: انور کریمی	نام و نام خانوادگی: نام پدر: شماره دانش آموزی:
پاسخنامه لازم: ندارد		

ج) قلمرو فکری (۸ نمره)**عبارات و اشعار زیر را به نثر روان بنویسید.**

۱	به آورد با اوبسند نه بود / بپچیدازوروی و برگاشت زود	۱۷
۱	مخورطعمه جز خسروانی خورش / که جان یابدت زان خورش پرورش	۱۸
۱	نعره برآورده ، فلک کرده کر / دیده سیه کرده ، شده زهره در	۱۹
۱	ای تورمه سپرده به چوپان گرگ طبع / این گرگی شبان شماینیزبگذرد	۲۰
۱	چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست	۲۱
۱	در شعر زیر ((عقل)) با چه ویژگی های وصف شده است؟ (چندان تناوری و بلند/ که به هنگام تماشا/ کلاه از سر کودک عقل می افتد..)	۲۲
۱	مفهوم عبارات زیر را بنویسید. الف) دست من بشکسته بودی آن زمان / چون زدم من بر سر آن خوش زبان ب) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شماینیزبگذرد	۲۳
۱	مفهوم قسمت های مشخص شده زیر را بنویسید. (ای سرزمینی کز خاکت / خوشه های گندم می روید / و پیامبران بر می خیزند /	۲۴

موفق باشید

ایران توانمند
توشه ای برای موفقیت

 <p>نوبت امتحانی: خرداد ۱۴۰۱</p> <p>تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۰۹</p> <p>کلید سوالات</p>	<p>باسمه تعالی</p> <p>اداره گل آموزش و پرورش استان کردستان</p> <p>مدیریت آموزش و پرورش شهرستان دهگلان</p> <p>دبیرستان: شهید چمران</p>	<p>نام درس: فارسی دهم</p> <p>نام طراح: انور کریمی</p> <p>پایه و رشته: دهم انسانی</p> <p>نام آموزشگاه: شهید چمران</p>
--	--	--

راهنمای تصحیح

- ۱- الف: کاید-حیله گران-ب: کیسه کش حمام-مشت و مال دهنده-ج: صمغی زرد رنگ-د: سیم، رشته باریک و دراز (انمره)
- ۲- الف (صدر-ب) خاست-ج) شست (د) غارب (۲نمره) ۳- به ترتیب حرف اضافه-حرف اضافه-سینه-پیشوند(۱)
- ۴- اینها دریادلان صف شکنی هستند(هسته) که (پیوند) دل شیطان را از رعب و وحشت می لرزانند.(وابسته) (۷۵/۰۵) ۵-
- رامصراع اول حرف اضافه-رامصراع دوم نشانه مفعول (۵/۰۵) ۶- الف) واو عطف -ب) واو ربط (۵/۰۵) ۷- منادا - نهاد- مفعول (۷۵/۰۵) ۸- نعمت-هدیه (۵/۰۵)
- ۹- مرداب استعاره از مردم ستمدیده -دشت شب اضافه تشبیهی (۵/۰۵) ۱۰- الف: توقف کرد ایستاد. ب: صمیمی و یک رنگ بود. (۱نمره) ۱۱- مسجع-سجع (۵/۰۵) ۱۲- داستان کوتاه و رمان (۵/۰۵) ۱۳- خارا استعاره از دردورنج (۵/۰۵)
- ۱۴- الف) آندره ژید - ب: محمد بن منور (۵/۰۵) ۱۵- تضمین (۵/۰۵) ۱۶- الف: دگر باره ایران پر آوازه شد ب: از این خطه نغز پدram پاک (انمره)
- ۱۷- چون گرد آفرید توان مبارزه با سهراب نداشت از او روی برگرداند و شتابان به قلعه برگشت. (انمره) ۱۸- غذای به جز غذای شاهانه مخور زیر آزان غذای شاهانه روح و روان تو پرورش می باید. (انمره) ۱۹- دریا باموج های بلندش صداهای بلند تر سناکی سر کرده بود به طوری که گوش آسمان را گرمی کرد نگاه خشم آلودش سبب وحشت چشمه شده بود. (۱)
- ۲۰- ای کسی که اراده یادل خود به دست نفس گرگ صفت سپرده ای دوران این درنده خویی شمائیز بگذرد (انمره) ۲۱- زیرا همیشه بسیاری از مردم هستند که ذات شیطانی دارند و ظاهر انسانی پس شایسته نیست با هر کسی ندانسته و نشناخته دوستی نمود. (انمره) ۲۲- عقل مثل یک کودک توصیف شده است زیرا توانایی درک قیام حسین را ندارد (انمره) ۲۳-
- الف: شدت پشیمانی ب: مرگ شما قطعی است (انمره)
- ۲۴- سرسبزی حاصل خیزی لبنان- ظهور پیامبران - (انمره)

/ / :		() :
:	()	- :
:	:	:
:		:
/	()	
/	(/) ((
	(-) () (-) () ((
/	()	(
/	»	
/		
/	(/)	(
/		(
/	»	

ایران توننه
 نوشتن ای برای موفقیت

		(
/	()	(
/	.	(
/	.	
/	.	
/	« »	
/	.	
/	—	
/	.	
/	« »	
/	.	(
/	.	(

توشه ای برای موفقیت

ردیف	پاسخ نامه
۱	نمط: روش، طریقه / زین نمط: بدین ترتیب مولع: بسیار مشتاق، آکرومند تجلی: آشکار شدن، جلوه کردن تکریم: بزرگداشت، گرامی داشت توسن: اسب سرکش ردا: لباس بلند، جلوباز، بی دکمه
۲	الف) غارب ب) مسلخ
۳	الف) حاذق / ب) محنت / ج) شست / ه) هجیر
۴	خواهید گذشت: دوم شخص جمع فعل امر: بگذرید / مضارع اخباری: می گذرید
۵	«من» نهاد / «شوقی» مفعول
۶	«رود» هسته / «خلق» وابسته
۷	الف) جمله ساده است چون پیوند هم پایه ساز دارد. ب) جمله مرکب است چون پیوند وابسته ساز «که زیرا» دارد.
۸	«را» حرف اضافه است: به هر درویش هدیه ها می داد...
۹	مرتب شده جمله: رهام با خود و گبر تیز رفت ...
۱۰	«غالب» به معنای پیروز، غلبه کننده / هم آوای این واژه، «قالب» است.
۱۱	الف) غنا: توانگری، بی نیازی ب) باره: اسب
۱۲	الف) تشبیه: به دیوانگان مانده بودیم. ب) «کاروانسرا» استعاره از «دنیا» / «کاروان» استعاره از انسان ها
۱۳	خاک مجاز از سرزمین
۱۴	خلق و دلق: جناس
۱۵	شیراوژن: کنایه از بسیار دلاور و قدرتمند / لب به دندان گزیدن: کنایه از مسخره کردن
۱۶	الف) اغراق: کوه آهن یا شنیدن نام افراسیاب آب شود. ب) تشخیص: مقاومت کردن دفترهای شعر ج) تضمین: شکر نعمت نعمت افزون کند (این مصراع از مشنوی معنوی مولاناست که در میان داستان خسرو آمده که تضمین است.) د) اضافه تشبیهی: آفتاب فتح

۱۷	الف) ارغوان، سمن، نرگس، شقایق: مراعات نظیر ب) نهاد و نهاد: تکرار (چون دارای یک معناست)
۱۸	به دلخواه دانش آموز است.
۱۹	الف) مردم از مقایسه نادرست طوطی به خنده افتادند زیرا طوطی، درویش بی مو را مانند خود تصور کرده بود. ب) گردآفرید به مانند شیر، دلاورانه از دژ پایین آمد. در حالی که کمربندی به کمر بسته بود و بر اسبی تندرو سوار شده بود.
۲۰	الف) شیطان های آدم نما ب) بازگشت
۲۱	الف) او با وزیر رفت و آمد و دوستی داشت. این مرد پارسی هم فقیر بود و وضع مالی خوبی نداشت که به حال و روز من رسیدگی کند. ب) حریف شکست خورده که تسلیم شده بود، خوار شده و عاجز طلب رحم می کرد.
۲۲	معلم با دانش آموزان صمیمی بود.
۲۳	از ریاکاری برحذر می دارد.
۲۴	ای کاش بزرگی و مناعت در نگرش تو و وجود نهفته باشد نه در آن چیزی که به آن توجه می کنی.
۲۵	صبر و تحمل را در وجود خود می پرورانم.
۲۶	منظور اسب تندرو است.
۲۷	از هم صحبت بد باید دوری کرد هر چند کوچک و ناچیز باشد چون سبب می شود که خود انسان به وسیله او پلید و نادرست گردد.
۲۸	زیرا رهام را اهل بزم و عیش و نوش می داند و برای جنگاوری مناسب نمی بیند و از این که در برابر اشکبوس در حال شکست و فرار شده است، رستم را ناراحت کرده است.
۲۹	انسان نادان، خودش سبب شکست و پریشانی خود می گردد. (از ماست که بر ماست)
۳۰	منظور سرزمین لبنان است. اشاره به به منبع وحی الهی بودن و برخاستن پیامبران از سرزمین جنوب دارد.
نویسنده پاسخ: الهام محمدی	

ایران توتنه
توشه ای برای موفقیت

قلمرو ادبی (۵نمره)	
۰.۵	۱۰ کدام واژه مشخص شده، «استعاره» به شمار می آید؟ مفهوم آن را بنویسید. «ای مسافر دیرین بر روی خار و درد / ای چون ستاره، فروزان»
۱	۱۱ مفهوم هریک از کنایه های زیر را بنویسید. الف) باب دندان بودن : پ) مرد میدان بودن : ب) سپر انداختن : ت) گمیت کسی لنگ بودن:
۱	۱۲ ردیف و قافیه بیت زیر را مشخص کنید. «گلاب است گویی به جویش روان همی شاد گردد به بویش روان»
۰.۵	۱۳ مشهودترین آرایه ادبی بیت زیر چیست؟ آن را در یک سطر توضیح دهید. «شود کوه آهن چو دریای آب اگر بشنود نام افراسیاب»
۱	۱۴ هر قسمت مشخص شده، دربردارنده کدام آرایه ادبی است؟ «حسرت نبرم به خواب آن مرداب کارام درون دشت شب خفته است»
۰.۵	۱۵ در بیت زیر، قسمت مشخص شده استعاره از چیست؟ «بر کن ز بن ، این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برگند»
۰.۵	۱۶ تعریف زیر بیانگر کدام قالب شعری زبان فارسی می باشد؟ «گونه ای از شعر معاصر است که آهنگ دارد اما وزن عروضی ندارد و جای قافیه ها در آن مشخص نیست.»
قلمرو فکری (۸نمره)	
۱	۱۷ مقصود شاعر از مصراع های دوم و سوم سروده زیر چیست؟ «ای سرزمینی کز خاکت / خوشه های گندم می روید / و پیامبران بر می خیزند»
۱	۱۸ ابیات زیر را بیانگر کدام ویژگی اخلاقی می باشد؟ «با بدان کم نشین که صحبت بد گر چه پاکی تو را پلید کند آفتابی بدین بدین بزرگی را لکه ای ابر ناپدید کند»
۲	۱۹ با توجه به بیت زیر : «جمله عالم زین سبب گمراه شد کم کسی ز ابدال حق آگاه شد» الف) مقصود از «ابدال» چه کسانی است؟ ب) از نظر شاعر، علت گمراهی جمله عالم چیست؟
۱	۲۰ ویژگی های حماسه را نام ببرید. (چهار مورد می باشد)
۱	۲۱ مثل زیر آدمی را از چه کاری باز می دارد؟ «گندم نمای جو فروش»
۱	۲۲ مولوی در بیت زیر، آدمی را از چه چیزی بر حذر می دارد؟ «چون بسی ابلیس آدم روی هست پس به هر دستی نشاید داد دست»
۱	۲۳ بیت «جز از جام توحید هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من» به کدام یک از مفاهیم داخل پرانتز اشاره دارد؟ (یگانه پرستی ، ظلم ستیزی)

پانجمه

قلمرو زبانی

۱	الف) یکی چشمه، غلغله زن، چهره نما، تیزپا ز سنگی جدا گشت. ب) رهام تیز با خود و گبر بشد، همی گرد رزم به ابر اندر آمد.
۳	ناگهانش یافتم(ناگهان او را یافتم) ← ش (او): مفعول
۴	[است] فعل به قرینه معنوی حذف شده است.
۵	الف) تصغیر ب) تحقیر پ) تقلیل
۶	اینها در یادلان صف شکنی هستند (پایه) دل شیطان را از رعب و وحشت می لرزانند(پیرو)
۷	الف) وقتی که ب) مانند
۸	الف) ابر ب) مردان کامل پ) چیره دست
۹	الف) اضافی، هسته: ستاره ب) اضافی، هسته: سرور پ) وصفی، هسته: مسافر ت) وصفی، هسته: حماسه

قلمرو ادبی

۱۰	خار (استعاره از درد و رنج و سختی)
۱۱	الف) مورد علاقه بودن ب) تسلیم شدن پ) توانایی انجام کاری را داشتن ت) ناتوان بودن در کاری
۱۳	(اغراق) هرگاه در بیان ویژگی و صفت چیزی زیاده روی شود، در زبان ادبی به این کار اغراق می گویند.
۱۴	مرداب: استعاره از خواب و بی تحرکی دشت شب: اضافه تشبیهی
۱۵	استعاره از ظلم
۱۶	شعر سپید

قلمرو فکری

۱۷	مصرع دوم: حاصلخیزی سرزمین قدس. مصرع سوم: برانگیخته شدن پیامبران از سرزمین قدس.
۱۸	هم صحبت و هم نشین
۱۹	الف) مردان کامل، اولیای الهی ب) نشناختن مردان کامل به علت شباهت ظاهری و بی توجهی به باطن
۲۰	داستانی، قهرمانی، قومی و ملی، حوادث خارق العاده
۲۱	دو رویی و ریاکاری
۲۲	از اعتماد کردن به اشخاص بر اساس ظاهرشان
۲۳	یگانه پرستی

نام و نام خانوادگی:

مقطع و رشته: دهم کلیه رشته ها

نام پدر:

شماره داوطلب:

تعداد صفحه سؤال: ۲ صفحه

جمهوری اسلامی ایران

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران

اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران

دبیرستان غیر دولتی دخترانه سرای دانش فلسطین

آزمون پایان ترم نوبت دوم سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

نام درس: فارسی ۱

نام دبیر: خانم مدنی

تاریخ امتحان: ۲۳ / ۰۳ / ۱۴۰۱

ساعت امتحان: ۰۸:۳۰ صبح / عصر

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

محل مهر و امضاء مدیر	نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:
	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:
نام	سوالات	نمره	نمره	نمره
	قلمرو زبانی			
۲	<p>کلمه هایی که زیر آن خط کشیده شده را معنی کنید.</p> <p>الف. خروس غالب چه بدسگالی به تو کرده بود</p> <p>ب. در دکان بودی نگهبان دکان / نکته گفتی با همه سوداگران</p> <p>ج. دست معلم از وقب حیوان روان شد و در آخره ماند</p>	۱		
۲	<p>نقش دستوری کلماتی که زیر آنها خط کشیده شده را مشخص نمایید.</p> <p>الف. میندار کاین شعله افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من</p> <p>ب. تو را پرستو نامیدم</p>	۲		
۲	<p>مشخص کنید کدام جمله ساده و کدام مرکب است و جملات هسته و وابسته را نشان دهید.</p> <p>الف. خسرو حریف را با چالاکی به قول خودش فرو کوفت و در چشم بر هم زدنی پشت او را به خاک رسانید.</p> <p>ب. باید بگویم سبک انشای او تقلیدی بود.</p>	۳		
۱,۵	<p>نویسنده آثار زیر را مشخص نمایید.</p> <p>اتاق آبی:</p> <p>گوشواره عرش:</p> <p>قابوسنامه :</p>	۴		
	قلمرو ادبی			
۰,۵	مهم ترین آرایه ادبیات حماسی کدام آرایه است ؟	۵		

۱,۵	<p>کنايه های زیر را معنی کنید.</p> <p>الف. مثل شاخ شمشاد راه رفتن</p> <p>ب. از جای شدن</p> <p>ج. سر به گریبان بردن</p>	۶
۲,۵	<p>آرایه های ادبی را مقابل بیت صحیح آن جای بدهید.</p> <p>تلمیح. تضمین. حسن تعلیل. ایهام. جناس تام</p> <p>الف. ای مرغ اگر پری به سر کوی آن صنم / پیغام دوستان برسانی به آن پری</p> <p>ب. دل کندن اگر حادثه ای آسان بود / فرهاد به جای بیستون دل می کند</p> <p>ج. به سرو گفت کسی میوه ای نمی آری / جواب داد که آزادگان تهی دستند</p> <p>د. چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت / شیوه جنات تجری تحت النهار داشت</p> <p>ه. روستایی که با صدرش با سینه اش از شرافت خاک دفاع می کرد</p>	۷
۱	<p>دو آرایه ادبی برای عبارت زیر بیابید. (مراعات النظیر آرایه بسیار ساده ای ست و مشخص کردن آن نمره ای نخواهد داشت)</p> <p>ای سرور باران ها و فصل ها / تو را عطری نامیدم که در غنچه ها خانه دارد / تو را پرستو نامیدم / ای برترین حماسه</p>	۸
	قلمرو فکری	
۵	<p>معنای ابیات و جملات زیر را به نثر روان بنویسید</p> <p>الف. جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی ز ابدال حق آگاه شد</p> <p>ب. مکاری از ما سی دینار مغربی می خواست</p> <p>ج. ای مفتخر به طالع مسعود خوبشتن / تاثیر اختران شما نیز بگذرد</p> <p>د. یکی تیر الماس پیکان چو آب / نهاده بر او چار پر عقاب</p> <p>ه. نیکوترین اندرز من این است: تا آنجا که ممکن است بار بشر را به دوش گرفتن</p>	
۲	<p>مقصود از کلماتی که زیر آنها خط کشیده شده چه کسانی است؟</p> <p>الف. بر آهیخت رهام گرز گران / غمی شد ز بیکار دست <u>سَرن</u></p> <p>ب. <u>تو</u> قلب سپه را به آیین بدار / <u>من</u> اکنون پیاده کنم کارزار</p>	

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه 6 تهران
 دبیرستان غیر دولتی دخترانه سرای دانش واحد فلسطین
کلید سؤالات پایان ترم نوبت دوم سال تمصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

نام درس: فارسی دهم
 نام دبیر: خانم مدنی
 تاریخ امتحان: ۲۳ / ۰۳ / ۱۴۰۱
 ساعت امتحان::.....: صبح / عصر
 مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) دشمنی (ب) تاجران (ج) گودی چشم / قوس زیر گردن	
۲	الف) نهاد (ب) مسند	
۳	الف) خسرو حریف را با چالاکی به قول خودش فرو کوفت (جمله ساده و هسته) و (پیوند همپایه ساز) در چشم بر هم زدنی پشت او را به خاک رسانید. (جمله ساده و هسته) ب) باید بگویم (جمله هسته) سبک انشای او تقلیدی بود. (جمله وابسته) کل جمله مرکب است	
۴	سهراب موسوی گرمارودی عنصر المعالی کیکاووس	
۵	اغراق	
۶	الف) با ناز و افتخار راه رفتن ب) عصبانی شدن ج) خجالت کشیدن	
۷	الف) جناس تام (ب) تلمیح (ج) جنس تعلیل (د) تضمین (ه) ایهام	
۸	باران ها و فصل ها: نماد / تو را عطری نامیدم که در غنچه ها خانه دارد: تشبیه	
۹	طبق نظر مصحح	
۱۰	الف) رهام و اشکبوس (ب) طوس / رستم	
جمع بارم: ۲۰ شماره		نام و نام خانوادگی مصحح:
		امضاء:

ایران توشه
 توشه ای برای موفقیت

نام و نام خانوادگی:
 مقطع و رشته: دهم (ریاضی و تجربی)
 نام پدر:
 شماره داوطلب:
 تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
 اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۴ تهران
 دبیرستان غیردولتی دخترانه سرای دانش واحد رسالت
 آزمون پایان ترم نوبت دوم سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

نام درس: فارسی ۱
 نام دبیر: سیده مهسا مهدویان
 تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۲۳
 ساعت امتحان: ۰۸:۰۰ صبح / عصر
 مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

محل مهر و امضاء مدیر	نمره به عدد: نمره به حروف:	نمره به عدد: نمره به حروف:
	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:

ردیف	سؤالات	نمره
۱	قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژگان مشخص شده را بنویسید: الف) جولقی ای سر برهنه می گذشت ج) جلاجل بر گردن خر بندند ب) حاصل جزر و مد آب <u>خور</u> است د) ما موشی در <u>حَقّه</u> به تو دادیم	۱
۲	نادرستی های املایی را در گروه کلمات زیر پیدا کنید و آن ها را اصلاح نمایید: مغریان قرآن - سندروس و زرد - ضمائم و تعلیقات - نخل و انب - بحر و دریا - مستغنی و بی نیاز - اشباح و مثال - رعب و وحشت - وسواس و دودلی - گله و رمه - بهایم و چهارپایان - نیکو و نقض - طهارت و پاکی	۲
۳	نوع حذف فعل در عبارت زیر را بنویسید: «به نام کردگار هفت افلاک»	۰/۲۵
۴	کدام یک از جملات زیر «جمله مرکب» است؟ پیوند وابسته ساز را در آن مشخص نمایید: الف) در آب حیات تنها بود و در قرآن حیات دلها بود. ب) تاریخ مشیت باری تعالی است که از طریق انسانها به انجام می رساند.	۰/۵
۵	نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید: الف) فراز آمدند از کران، فوج فوج ب) بسوز ای دل که گر خامی، نیاید بوی دل از تو ج) برفور بیرون رفت د) گشت یکی چشمه ز سنگی جدا	۱
۶	در بیت ذیل، واژه «ممال» را بیابید: نگه کرد رستم بدان سرفراز بدان چنگ و یال و رکیب دراز	۰/۲۵
۷	عادی یا بلاغی بودن عبارات زیر را مشخص کنید: الف) مخور طعمه جز خسروانی خورش ب) رحمت بر آن تربت پاک باد	۰/۵
۸	در بیت زیر یک واژه دوتلفظی و یک حرف ربط هم پایه ساز بیابید: نه نحس کیوان بود و نه روزگار دراز چه بود؟ منت بگویم: قضای یزدان بود	۰/۵

۰/۵	۹	درباره متمم در مصراع مقابل توضیح دهید: «چون داد عادلان به جهان در اثر نکرد»
۰/۵	۱۰	جمله هسته و وابسته را در عبارت زیر مشخص کنید: «با زهر خندی گفت که داد نزن»
۱	۱۱	قلمرو ادبی (۵نمره) نام خالق آثار زیر و نظم/نثر بودن آن را مشخص کنید: الف) مائده‌های زمینی و مائده‌های تازه: ب) اتاق آبی:
۱	۱۲	حفظ شعر: جای خالی را با مصراع مناسب کامل کنید: با یاد تو افتادم، از یاد برفت آنها چو هنگامه‌ی آزمون تازه شد
۰/۵	۱۳	کدام واژه/واژگان در بیت زیر استعاره است؟ زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت ناچار کاروان شما نیز بگذرد
۰/۵	۱۴	کلمات سجع و نوع آن را در عبارت زیر مشخص کنید: «در بهشت از هزارگونه نعمت است و در قرآن از هزارگونه پند و حکمت است»
۱	۱۵	جناس را در ابیات زیر مشخص کنید و نوع آن را بنویسید: الف) نگه کرد سهراب و آمدش ننگ بر آشفته و تیز اندر آمد به جنگ ب) گلاب است گویی به جویش روان همی باز جوید به بویش روان
۰/۵	۱۶	آرایه‌ی عبارات مشخص شده را بنویسید: الف) باید از این صدای خشک ترسید. ب) ما را سرِ باغ و بوستان نیست
۰/۵	۱۷	آیا بیت زیر دارای «حسن تعلیل» است؟ چرا؟ «درختان را دوست می‌دارم که به احترام تو قیام کرده‌اند»
صفحه ۲ از ۳		

۵	<p>۱۸ قلمرو فکری (۸ نمره)</p> <p>معنا/مفهوم عبارات و مصراع‌های زیر را بنویسید:</p> <p>الف) گل از شوق تو خندان در بهار است از آتش رنگ‌های بی‌شمار است</p> <p>ب) کنون رود خلق است دریای جوشان همه خوشه‌ی خشم شد خرمن من</p> <p>ج) ای روح الله! چرا زبون این ناکس شده‌ای؟</p> <p>د) بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی</p> <p>ه) چو نازش به اسب گرنامه‌ی دید کمان را به زه کرد و اندر کشید</p> <p>و) مکاری از ما سی دینار مغربی می‌خواست و هیچ چاره ندانستیم</p>
۱	<p>۱۹ مفاهیم «اعتقاد به سرنوشت - فراگیر بودن مرگ - ارزشمندی شهادت - ناشناس بودن مردان خدا» مربوط به کدام ابیات است؟</p> <p>الف) من ایرانی‌ام آرمانم شهادت تجلی هستی است جان کندن من</p> <p>ب) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد</p> <p>ج) کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام</p> <p>د) جمله عالم زین سبب گمراه شد کم کسی ز ابدال حق آگاه شد</p>
۰/۵	<p>۲۰ در متن زیر نویسنده بر چه موضوعی تاکید دارد؟</p> <p>«برای من خواندن این که شن‌ها نرم است کافی نیست، می‌خواهم پای برهنه‌ام این نرمی را حس کند»</p>
۰/۲۵	<p>۲۱ در شعر زیر، «گندم» نماد چیست؟</p> <p>«ای سرزمینی کز خاک خوشه‌های گندم می‌روید»</p>
۰/۲۵	<p>۲۲ شاعر در بیت زیر، چه عملی را نکوهش میکند؟</p> <p>«گفتم این شرط آدمیت نیست مرغ تسبیح‌گوی و ما خاموش»</p>
۰/۵	<p>۲۳ مفهوم عبارت زیر را به زبانی ساده بنویسید:</p> <p>«خلف صدق نیاکان هنرور خود بود»</p>
۰/۵	<p>۲۴ منظور از عبارت «کمیتش لنگ بود» چیست؟</p>

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۴ تهران
 دبیرستان غیر دولتی دخترانه سرای دانش واحد رسالت
کلید سؤالات پایان ترم نوبت دوم سال تمصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

نام درس: فارسی دهم (ریاضی و تجربی)
 نام دبیر: سیده مهسا مهدویان
 تاریخ امتحان: ۱۳/۰۳/۱۴۰۱
 ساعت امتحان: ۰۸:۰۰ صبح / عصر
 مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) درویش عارف (ب) زمین پست (ج) زنگوله ها (د) صندوقچه	
۲	مقربان - عنب - اشباه - نغز	
۳	معنوی	
۴	ب - که	
۵	الف) قید (ب) منادا (ج) قید (د) مسند	
۶	رکیب (ممال کلمه رکاب)	
۷	الف) بلاغی (ب) عادی	
۸	دوتلفظی: روزگار حرف ربط همپایه ساز: و	
۹	برای متمم (جهان) دو حرف اضافه وجود دارد: به / در	
۱۰	هسته: با زهر خندی گفت وابسته: داد نزن	
۱۱	الف) آندره ژید: نثر (ب) سهراب سپهری: نثر	
۱۲	الف) گه نعره زدی بلبل، گه جامه دریدی گل (ب) دگر باره ایران پر آوازه شد	
۱۳	کاروانسرا: استعاره از دنیا کاروان: استعاره از مردم دنیا	
۱۴	نعمت / حکمت: سجع متوازی	
۱۵	الف) ننگ و جنگ: ناهمسان (ب) روان و روان: همسان / جوی و بوی: ناهمسان	
۱۶	الف: حس آمیزی (ب) مجاز	
۱۷	بله، زیرا دلیل راست قامت بودن درختان را، احترام به امام حسین بیان کرده که غیر منطقی است.	
۱۸	الف) خدایا، گل از شوق و اشتیاق نسبت به تو در بهار می شکفتد و رنگهای گوناگون دارد. (ب) خلق همانند دریایی خروشان و متحد هستند و وجود ما را سراسر خشم فرا گرفته است. (ج) ای حضرت عیسی! چرا خود را برای این شخص حقیر، پست میکنی؟ (د) تلاش کن تا با هر باطل و بیهوده ای، درونت دگرگون نشود (ه) وقتی که بالیدن او را به اسبش دید، کمان را آماده پرتاب کرد و کشید (و) کرایه دهنده اسب از ما سی دینار مراکشی طلب داشت و چاره ای نداشتیم	
۱۹	الف) ارزشمندی شهادت (ب) فراگیر بودن مرگ (ج) اعتقاد به سرنوشت (د) ناشناسی مردان خدا	
۲۰	تجربه شهودی و عملی	
۲۱	فراوانی نعمت	
۲۲	اینکه آدمی از حمد و ستایش یاد خدا غافل باشد	
۲۳	جانشین نیکویی برای اجداد هنرمندش بود	
۲۴	مهارت کافی نداشت، مشکل داشت	
جمع بارم: ۲۰ شماره	نام و نام خانوادگی مصحح: سیده مهسا مهدویان	امضاء: